

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Pošno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Največja dobrina

Pretekli teden je bil protituberkulozni teden. Njegov namen je bil poklicati ljudstvu vsaj enkrat na leto v spomin nevarnost in razširjenost te najusodnejše ljudske bolezni. Celotedenska manifestacija bi naj hkratu tudi bila opomin vsakemu posamezniku in vsemu narodu, da storimo vsi svojo dolžnost v obrambi zoper to ljudsko morilko in v skrbstvu za jeitične bolnike.

Manifestacija zoper bolezen je obenem manifestacija za zdravje, ki je največja zemeljska dobrina za človeka. Kdor ni zdrav, zanj sonce ne sije tako prijazno, zanj zvezde na nebesnem svodu tako ljubko ne migljajo, zanj rožice tako prijetno ne cvetijo in duhtijo. Delo mu ne gre od rok, jed mu ne gre v slast. Komur gloda črv bolezni steblo življenja, njega sile pešajo in z njimi pojema sposobnost in pripravljenost za življenje in za rešitev življenjskih nalog.

Iz zdravih poedincev raste zdrav narod. Čim večji je krog bolezni zapadlih posameznikov, tem bolj boleha narodni organizem. Če se ta proces ne ustavi, postane tudi narod plen smrti. Zgodovina je zabeležila precejšnje število narodov, ki so v svojih članih boleli v naraščajočem obsegu na telesnih in duševnih boleznih, dokler ni naposled zadela smrtna katastrofa narodno občestvo. Čim manjši je kak narod po številu članov, tem večja nevarnost mu preti v tem oziru.

Zdravje: to bodi naše geslo! K zdravju je potrebna vzgoja, ki mora začeti pri mladini. Vzgoja za telesno svežost, krepkost, gibčnost. Saj je zdravje prav v tem, da se človek čuti krepkega, močnega, za življenje sposobnega. Telesna vzgoja je važen del vzgoje v obče. Zato jo kot svojo prirodno pravico zahtevamo za sebe, ne pa, da bi bila nezaslužen privilegij gotove organizacije. Vzgoja za zdravje ne sme prenehati tudi pri odraslih, ki so v zdravstvenem oziru potrebni stalnega pouka. Naj bi naša prosvetna organizacija te svoje veljavne naloge nikdar ne pustila iz vidika!

Kakor mora biti najskrbnejše zanimanje za ljudsko zdravje sestavni del naše narodne kulture, tako bodi tudi glavna skrb naše socialne in gospodarske politike. Siromaštvo je nujno združeno s pomanjkanjem hrane, obleke, zdravega stanovanja. Čim bolj se zaje uboštvo in pomanjkanje v široko množico ljudstva, tem bolj mu pije kri, mozeg in zdravje. Zato bodi poglobljena skrb človeške družbe, da oskrbi vsem stanovom in vsem pripadnikom poedinih stanov možnost gospodarskega obstoja in razvoja in s tem potreben gmotni predpogoj zdravja in življenja. Cilj, ki nam mora vselej biti pred očmi, se glasi: Telesno in duševno zdrav narod!

Naj se delo začne!

Feldmaršal in pruski ministrski predsednik Herman Göring je imel 14. maja v Linzu na Avstrijske nagovor, katere je pozval na delo z naslednjimi besedami:

»Nikar si ne domišljajte, da smo prišli iz rajha zato, da vam posteljemo mehko posteljo, v katero bi se vi mogli udobno uleči. Mi smo le prišli, da vam pomagamo. Toda delati morate vi sami. Pred svetom morate pokazati, da je beseda o avstrijskem vselem razpoloženju laž. Odpočitek po delu je lepa stvar. Toda komodnost med delom se imenuje lenoba. Vaša naloga je, da pokažete, da se Nemci Vzhodne marke (Avstrije) prav tako razumejo na delo kakor Nemci iz ostalega rajha. Ne pozabite, da je naš rod leta 1918 in v naslednjih letih popolnoma odpovedal. Zato moramo sedaj dvakrat več delati! Še nikoli se ni

zgodilo, da bi komurkoli na svetu kaj darovali. Mi tudi nočemo sprejemati daril. Kdor hoče državo iz takšnega propada dvigniti in znova zgraditi, ta mora delati ne samo osem ur dnevno, ta mora delati kakor še nikoli prej ni delal.«

Potem je Göring govoril o železnih rudah Avstrije. Dejal je:

»Naj imajo drugi zlato. Mi smo veseli, da imamo železo. Z zlatom tržijo, z železom branimo svojo svobodo. V Linzu bodo nastale največje železarne podonavske kotline in Linz se bo iz svojega dosedanjega sanjavega življenja malega pokrajinskega mesteca prebudil v rjovenje velikanskega gospodarskega središča. Mene navdaja samo ta želja, da bi stvar hitro postala dejstvo. — Sedaj pa vam, Avstrijci, dajem povelje, naj se delo začne!«

Namestnik čsl. zunanjega min. smrtno ponesrečil

Iz Splita se je odpeljal dne 12. maja z avtomobilom proti Zagrebu namestnik čehoslovaškega zunanjega ministra, minister in poslanik Bohdan Pavlu s soprogo in kuharico. V Livnu v Bosni je dal avto popraviti in se je peljal v Prijedor in proti Bosanskemu Novu ob reki Sani. Nenadoma pa je g. Pavlu zgubil oblast nad avtomobilom, ki je strmoglavil v reko. Gospa Pavlu se je rešila skozi odprto okno avtomobila in je priplavala iz reke s hudimi ranami na nogah in z manjšimi poškodbami na rokah ter so jo prepeljali v bolnišnico v Bosanskem Novu. Iz potopljenega avtomobila pa nista mogla g. Pavlu in kuharica ter sta utonili.

Velika rudniška nesreča na Angleškem

Velika in strašna rudniška nesreča se je zgodila 10. maja jutraj na Angleškem v rudniškem okolišu v Markhamu v pokrajini Derbyshire. V 700 metrov globokem rovu, v katerem je bilo na delu 200 rudarjev, je nastala silna eksplozija jamskega plina. Velik del rova se je sesul, vendar so ostale pri eksploziji delno nepoškodovane naprave za dovažanje svežega zraka in telefon, po katerem so lahko sporočali zasuti rudarji svoj položaj. Reševalna dela so začela z vsemi modernimi sredstvi, ko po nesreči. Komaj pa so izkopali prve mrtve in ranjene, je že nastala krog devete ure dopoldne druga eksplozija v zasutem rovu, ki je pokončala razne dovod-

ne naprave, ki so preostale po prvem udarcu strašne nesreče. Kljub ponovni eksploziji so nadaljevali z vso naglico reševanje. Proti večeru 10. maja je bilo potegnjenih iz zasutega rova 72 mrtvih in 39 ranjenih. Reševalna dela so nadaljevali, ker je bilo omenjenega dne na večer še 45 rudarjev v rovu, v katerem je prišlo do dveh eksplozij plina. Dne 11. maja ni bilo od opoldne iz zasutega rova od ponesrečenih rudarjev nobenega odgovora na telefonske klice. Reševalno moštvo, ki je prodrlo v rov, je ugotovilo, da so vsi ponesrečenci mrtvi. Strašna nesreča je zahtevala 117 smrtnih žrtev.

Dve udušeni vstaji v Braziliji

Organizacija zelenih srajc, h kateri pripadajo pristaši skrajne desnice, je hotela v noči s pomočjo mornarice strmoglaviti vladno predsednika Vargasa. Vstaši so v noči zasedli mornariško ministrstvo. Lotili so se že zasedbe vojašnic v brazilijanski prestolici v Rio de Janeiro in so že tudi navali na palačo predsednika. Predsednik je poklical telefonično še pravočasno na pomoč policijo in ta redne čete, ki so zadušile upor v par urah. Voditelje upora so

aretirali in pridejo pred vojaško sodišče. — Komaj je vlada zatrla prvi upor, je izbruhnil 11. maja drugi. Skupina upornikov je skušala pridobiti za nadaljevanje vstaje častnike križarke »Bahia«, ki je zasedrana v pristanišču Rio de Janeiro. Med uporniki in posadko je prišlo do borbe, ki so končale z aretacijo upornikov. V bojih zadnje vstaje je padlo 13 ljudi, 31 je bilo ranjenih. Zaprli so nad tisoč ljudi. Med aretiranimi je tudi general Kosta mlajši.

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Predstavnik Turčije v Beogradu. Zadnjič smo poročali, da sta se pripeljala v Beograd 9. maja predsednik turške vlade Džehal Bajar in zunanji minister dr. Ruždi Aras, da sta vrnila dr. Stojadinoviču obisk, katerega je napravil pred kratkim v turški prestolici Ankari. Ministra sta bila v avdienci in na kosilu pri knezu namestniku Pavlu. Predstavnik Turčije sta se mudila v Beogradu tri dni in sta bila večinoma gosta našega predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Stojadinoviča, s katerim sta se večkrat razgovarjala o vprašanjih, ki se tičejo na splošno držav balkanskega sporazuma, posebej pa še v onih, ki zanimajo Jugoslavijo in Turčijo. V četrtek, 12. maja, je priredil dr. Stojadinovič gostoma na čast poslovnih večer, na kar sta se odpeljala nazaj v Ankaro.

Novi minister brez listnice. Odstopil je kot minister brez listnice dr. Šefkija Behmen. Na njegovo mesto je bil imenovan dr. Džafer Kulenovič. Novi minister je po poklicu odvetnik iz Bosne in pristaš dr. Spahove bosansko-muslimanske JRZ.

V DRUGIH DRŽAVAH

101. zasedanje v Ženevi. 101. zasedanje sveta Društva narodov je pričelo 10. maja v Ženevi pod predsedstvom letonskega zunanjega ministra Muntersa. Prvi je govoril angleški zunanji minister Halifax, ki je izrazil svoje zadovoljstvo, ker je odnehala z angleško-italijanskim sporazumom napetost ob Sredozemskem morju. Za Halifaxom je govoril francoski zunanji minister Bonnet, ki je tudi izjavil, da je Francija zadovoljna z dobro zaključitvijo angleško-italijanskega sporazuma. Tudi francoska vlada je pričela z Italijo pogajanja. Za njim so govorili: v imenu Male zveze romunski zunanji minister Petrescu Comnen, zastopnik Belgije, Poljske in ruski komisar za zunanje zadeve Litvinov. Vsi so hvalili in pozdravljali prijateljstvo med Anglijo in Italijo, ki je pomemben korak za popolno in trajno pomirjenje Evrope. Najvažnejša seja 101. zasedanja se je vršila 12. maja. Na tej seji se je pojavil bivši abesinski cesar Haile Selasie. Dovolili so mu tole kratko izjavo: »Prišel sem braniti svoj narod. Z ozirom na bolezen prosim svet, da mi oprostijo, če ne bom čital sam spomenice, ki jo želim sporočiti svetu.« Nato je prebral cesarjev tajnik dolgo neguševo spomenico v francoščini s predlogom, da bi se naj predložilo abesinsko vprašanje jesenskemu zasedanju skupščine Zveze narodov. Negušev predlog je prišel na razpravo, v kateri so nastopili kot govorniki zastopniki: Anglije, Francije, sovjetske Rusije in Male zveze. Kot zadnji je govoril v imenu Letonske predsednik 101. zasedanja Munters. Zaključil je abesinsko debato z ugotovitvijo, da se je večina članic sveta Društva narodov izrekla za angleško in francosko stališče, to je, da si članice Društva narodov v priznanju italijanskega cesarstva lahko pridržijo popolno svobodo.

Odstop mažarske vlade — nova vlada. Ministrski predsednik Daranyi je v zadnjem času ponovno zagotavljal, da bo v treh mesecih izvedel (13. maja že spre-

jeti) židovski zakon ter spremenjeni tiskovni zakon. Šele po teh spremembah bo preosnoval svojo vlado. Med temi obljubami šefa vlade pa so začeli rovariti skrajni desničarji, ki so že grozili s prevratom radi počasnosti Daranyjeve vlade. Člani magnatske zbornice so naslovili na Daranyja spomenico, v kateri so zahtevali, da

mora v teku osmih dni izdati uspešne ukrepe proti prekucuhom. Ministrski predsednik je smatral zahtevo magnatske zbornice kot nezaupnico in je odstopil s celotno vlado. Regent Horthy je sprejel ostavko in poveril sestavo nove vlade dosedanjemu gospodarskemu ministru in predsedniku mažarske Narodne banke Adalbertu Imredyju. Imredy je koj sestavil novo vlado. Iz nove vlade so izpadli poleg ministrskega predsednika Daranyja še notranji minister, vojni minister, kmetijski minister in minister za industrijo in trgovino. Z novimi osebnostmi nadomeščeni ministri so bili izraziti pristaši rajnega ministrskega predsednika Gömböša. V novi vladi je ostal dosedanji zunanji minister Kanya.

Po vrnitvi Hitlerja iz Italije. Kakor smo že poročali, se je poslovil Hitler v Florenci od italijanske kraljevske dvojice, Mussolinija in drugih dostojanstvenikov. Ko je pri-

vozil Hitlerjev posebni vlak na Brenner, ki loči Italijo in Nemčijo, je poslal kancler italijanskemu kralju in cesarju, prestolonasledniku in duceju brzoglavke, v katerih je poudaril, da ne bo nikdar pozabil fašističnemu narodu Italije sprejema, katerega je bil deležen, kjerkoli se je pokazal. — Hitler se je vrnil v Berlin 10. maja. Nemška prestolnica je pozdravila vrnitev voditelja z nadvse sijajnim sprejemom in pozdravi.

Francija in Italija nadaljujeta razgovore za sporazum. Pred Hitlerjevim obiskom so se že vršili razgovori za sporazum med Francijo in Italijo. Pogajanja so bila prekinjena ob dneh bivanja nemškega kanclerja v Italiji in so zopet pričela 11. maja v Rimu med francoskim odpravnikom poslov Blondelom in italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano. Ti razgovori napredujejo zelo zadovoljivo in bo sklenjen v kratkem načelni sporazum. Kakor hitro bo dosežena načelna podlaga in bo Francija priznala italijansko cesarstvo, bodo sledila podrobna posvetovanja v vseh posebnih vprašanjih, ki se tičejo Francije in Italije na Sredozemskem morju in v Afriki.

Kriza belgijske vlade. Jansonova belgijska vlada je odstopila 12. maja dopoldne. Na nočni seji je sicer dobila vlada zaupnico, a se je poslovila radi tega, ker je glasoval del liberalcev in katoličanov proti vladi.

Nova belgijska vlada. Novo belgijsko vlado je sestavil zunanji minister Henry Spaack, ki je socialist. V novi vladi je večina ministrov, ki so bili že v prejšnji Jansonovi vladi. V Spaackovi vladi so zastopani socialisti, katoliki in liberalci.

Prekinitev diplomatskih odnošajev med Mehiko in Anglijo. Kakor znano, je Mehika razlástila vse tuje petrolejske družbe. Glede razlástitve sta najhuje prizadeti Anglija in Združene ameriške države. Angleška vlada je vztrajala na tem, da izplača mehiška vlada takoj odškodnino razlaščenim angleškim petrolejskim družbam. Radi te zahteve je odpoklical mehiški predsednik Cardenas svojega poslanika iz Londona. Mehika je v teku zadnjih dve sto let prva država, ki si je upala prekiniti diplomatsko zvezo z Veliko Britanijo.

Novice iz španske državljanske vojne

Obupen položaj v Barceloni

Rdeča Barcelona z neznatnim zaledjem je od vseh strani odrezana in je malodane onemogočen vsak dovoz v mesto. Radi tega je gospodarski položaj v mestu samem obupen. Najslabši kruh je strogo porazdeljen na karte. Mesa sploh ni več dobiti in že riž je redkost. Ker imajo nacionalisti že dolgo v svojih rokah električne centrale Katalonije, koje prestolno mesto je Barcelona, je slednja že cele tedne pogreznjena v nočeh v popolno temo. Še podnevi ni po barcelonskih ulicah nobenega prometa, ker je zmanjkalo bencina. Barcelončani že komaj čakajo, da bi prišlo do predaje mesta, ki je v največji stiski.

Glavo vreme zavrlo prodiranje nacionalistov

Kakor pri nas, so imeli tudi v Španiji do polovice minulega tedna najslabše deževno vreme s silovitimi nalivi, ki so onemogočali vsako vojaško gibanje in prodira-

nje. Glavni sunek Francove najboljše armade, kakor hitro bo dovolilo vreme, pričakujejo iz Alcala de Chivert na Torre Blanca, od koder bodo nacionalistom odprta vrata v Valencijo.

Značilno razmerje

Nacionalistična radijska postaja v Salamanki je objavila, da je sedaj v rokah nacionalistov 360.000 kvadratnih kilometrov španskega ozemlja, dočim gospodarijo rdeči še nad 182.000 kvadratnimi kilometri ozemlja.

Francoski zbrali pred Castellonom 60.000 mož

Na težavnem ozemlju 1000 m nad morjem se pomika 60.000 mož broječa Francova armada na 30 km široki fronti proti Castellonu. Od 11. maja do danes so nacionalisti ujeli pri prodiranju proti omenjenemu cilju 3500 rdečih, sto strojnic, 25 poljskih ter gorskih topov in ogromno streliva. V teh dneh so se pomaknili zmagovalci od 6 km na 25 km.

Japonsko-kitajska vojna

Japonske žrtve na Kitajskem

Japonski zunanji minister Hirota je govoril na sestanku japonskih pokrajinskih poglavarjev o velikih žrtvah, katere so utrpeli doslej radi vojne na Kitajskem. Japonci na moštvi in v finančnem oziru. Minister je tudi napovedal, da bo treba na Kitajskem še zelo mnogo žrtvovati. Temu pogledu Hirota v preteklost in bodočnost je priskočil na pomoč kitajski generalni štab, ki trdi, da so poslali Japonci v sedanjih vojni na kitajsko ozemlje 1.100.000 vojakov. Od teh je padlo in podleglo raznim boleznim 400.000 mož. Japonci so zgubili do sedaj 626 letal.

Velika bitka v južnem Šantungu

V južnem Šantungu so pričeli Japonci 9. maja z veliko ofenzivo. Napad pehote je pripravilo topništvo z obstreljevanjem kitajskih utrdb med Velikim kanalom, Jih-sienom in Tajerčuangom. Prav tako so v velikih skupinah bombardirala japonska letala kitajske postojanke. Velika bitka ob Velikem kanalu je prinesla Japoncem le delne uspehe. Japonci so prodrli do mesteca Huejeha, 60 km zapadno od Cininga onstran Velikega kanala, in do Juančenga, 40 km severozapadno od Huejeha. Trije veliki japonski oddelki, ki so pričeli prodirati iz Cininga proti jugozapadu, so zadeli na hud odpor Kitajcev. Pri Nan-jančvangu pa so Kitajci Japonce celo porazili, da so se morali umakniti na sever.

Japonska ofenziva v pokrajini Honan le malo napreduje, ker je leva obal Rumene reke polna kitajskih četnikov, ki so doslej Japoncem preprečili vsako frontno prodiranje.

Boji za Amoj

Med japonskim otokom Formoza in med obalo kitajske pokrajine Fukijen je maj-

hen otok Amoj, na katerem leži važno pristaniško mesto istega imena. Japonske bojne ladje so 10. maja nenadno napadle Amoj in so zasedle izkrcane čete po srditih bojih polovico otočiča. Na pristanišče Amoj so vrgla japonska letala nad dve sto bomb. Zasedba otoka Amoj je uspela Kitajcem 12. maja. Japonci se bodo vgnezdili na imenovanem malem otoku, ki jim

bo postal oporišče za ofenzivo proti veliki in na južnem Kitajskem najvažnejši luki ter gospodarskemu mestu Kanton.

Japonci pripravljajo strupene pline

Kakor je razvidno iz prednjih poročil, ne gre Japoncem na nobenem kitajskem bojišču po njihovih načrtih. Da bi pa kljub kitajskemu odporu izsilili Japonci vsaj delne uspehe, so poslali na bojišča dva bataljona strokovnjakov za boj s strupenimi plini pod poveljstvom generala Motočua. Japonci bodo pričeli v najkrajšem času najbolj kruto in vse obsodbe vredno kemično vojno.

Po katoliškem svetu

Brezbožniško delovanje v Rusiji ne popušča. V Leningradu je 24.326 organiziranih brezbožnikov, ki so porazdeljeni na 1059 celic, v okolici mesta pa je 241 celic s 14.056 brezbožniki. Lani je bilo v mestu prirejenih 4228 brezbožniških predavanj, v radiu je bilo 54 takih predavanj. Posebno živahna je bila predavanjska kampanja v letošnjih velikonočnih praznikih, ob katerih je bilo v vsej državi 8000 protikršćanskih predavanj. V krajih, kjer je še precej vernih ljudi, so bile za te praznike prirejene vojaške vaje za sovjetsko mladino. Državna tajna policija je prepovedala velikonočno zvonjenje, dočim se je moralo na praznike vršiti delo v vseh obratih. V borbi zoper krščansko slavljenje Velike noči je skupno bilo dejavnih 200 tisoč brezbožnikov. Kakor proti svetim dnevom, se obrača brezbožniško sovraštvo tudi proti svetim krajem. Leta 1937 so v Rusiji zaprli na povelje tajne državne policije nad 1500 cerkva, in sicer radi tega, ker niso mogle plačati previsokih davkov. Od teh je bilo okrog 900 pravoslavnih cerkva, 240 rimsko-katoliških, 200 mohamedanskih, 115 judovskih in 61 protestantskih. Istočasno divja naprej pobijanje duhovščine, odnosno »sodnijsko« postopanje zoper njo. Po poročilih poljskih listov je

bilo do polovice leta 1936 odstranjenih s svojih mest 42.800 pravoslavnih duhovnikov, kojih večina je bila ustreljena, drugi pa poslani v delovna taborišča v Sibirijo. Ljudski komisar (minister) za notranje zadeve je nedavno izjavil, da bo Rusija kmalu postala prva država na svetu brez duhovnikov. Mnogo je že danes ruskih mest, kjer ni niti enega duhovnika več. Tako si satan gradi in utrjuje svojo fronto. Statistika kapucinskega reda. Po najnovejši statistiki, sporočeni iz Rima koncem leta 1937, je na svetu 13.466 kapucinov. Od teh je duhovnikov 7802, klerikov bogoslovcev 1454, klerikov modroslovcev 1080, bratov laikov 3130, klerikov novincev 488 in bratov novincev 199. V misijonih deluje 1062 duhovnikov in 358 bratov laikov. Vseh kapucinskih samostanov je 1020.

Koliko se jih da sežgati? Leta 1936 je znašalo število tistih, ki so bili v Nemčiji po smrti sežgani, 75.808, torej 9% vseh smrtnih primerov. Od leta 1901 je število krematorijev (zavodov za sežiganje) in sežganih mrtvih trupel naraščalo. Leta 1901 je bilo šest krematorijev in 602 zažigov (0.06%), 1910. leta 6084 primerov sežiganja mrličev, 1920. leta 53 krematorijev in 16.888 sežganih (1.8%), 1933. leta

107 krematorijev in 63.674 sežganih (8.4 odst.), 1936. leta pa 114 krematorijev in 75.808 sežganih. Številke dokazujejo, da pod narodno-socialističnim režimom sežiganje mrličev narašča. Ali je to v zvezi s versko mlačnostjo, ki se širi?

*

Evharistično slavlje na Ptujski gori

Premnogim ne dopuščajo razmere, da bi se udeležili evharističnega slavlja v Budimpešti. Zato se bomo doma pridružili svetovnim narodom in molili za razširjenje evharističnega kraljestva na zemlji. Pri Materi božji na Ptujski gori bo v istem času kot v Budimpešti evharistična proslava po sledečem sporedu:

Dne 28. maja ob 10 začetek s sv. mašo, ob 19 pozdravni govor in slovesne večernice. Nato celonočno čiščenje Najsvetejšega. — Ob 22.30 teoforična procesija s bakljami, ob polnoči polnočnica z ljudskimi petjem in s skupnim sv. obhajilom mož in fantov.

Dne 29. maja bodo vse dopoldne svete maše. Ob 6 govor, sv. maša in skupno sv. obhajilo žena in deklet; ob 10 govor in pontifikalna sv. maša ter zahvalna pesem.

Ves čas proslave bodo spovedniki vernikom na razpolago.

Pridite od blizu in daleč na lepo evharistično proslavo na Ptujsko goro!

ZLATOMAŠNIK UMRL

K smrti g. Fr. Šegule

Zadnjo soboto ponoči je umrl v Mariboru v pokoju živeči g. Franc Šegula, upokojeni župnik, duhovni svetnik in zlatomašnik.

Rajni se je rodil leta 1860 pri Sv. Marjeti pod Ptujem. Gimnazijo je končal v Mariboru, bogoslovje pa v Grazu, kjer je prejel mašniško posvečenje leta 1885. Kot duhovnik sekovske ali graške škofije je prišel za kaplana k Sv. Duhu na Ostrem vrhu, in je bil tudi župnik.

V našo škofijo je bil sprejet leta 1906. Postal je provizor in pozneje župnik pri Sv. Roku ob Sotli. Radi o glušlosti je stopil leta 1916 v pokoj, katerega je preživel po večini v Mariboru. G. zlatomašnik je bil izredno nadarjen. Udeleževal se je pridno kot časnikar, veliko je prevajal in tujih jezikov, a njegova posebnost so bili razni ljudski molitveniki, katerih je izdal celo vrsto in so še danes priljubljeni med narodom.

Blagopokojni je obiskal večkrat Sveto deželo. Za književna dela, katerega je napisal o svetih krajih, je postal vitez Božjega groba. Od našega kralja je bil odlikovan s redom sv. Save IV. razreda. Ob priliki zlatnega mašniškega jubileja leta 1934 ga je imenoval škof za duhovnega svetovalca.

Pokopan je bil na pobreškem pokopališču v Mariboru 17. maja popoldne.

Zasluznemu in delavnemu duhovniku ohranimo hvaležen spomin v molitvah in Vsemogočni mu bodi večni plačnik!

SPOMINKI ZA BIRMO v veliki izbiri po ugodnih cenah v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj.

Novice

Nesreče

Dninar utonil v Dravi. Nedaleč od Vuhreda je lovil les iz Drave 36 letni dninar Martin Galun. Naenkrat mu je spodrsnilo, padel je v Dravo in utonil.

Na cesti ga doletela smrt radi oslabelosti. Na cesti pri Marenbergu so našli mrtvega 74 letnega berača Valentina Pahernik. Vzrok smrti je popolna obnemoglost radi nezadostne hrane.

Smrtna nesreča v kamnolomu. V kamnolomu pri Podvelki ob Dravi je zadel 24 letnega posestnika sina Antona Staniča kamen tako hudo v glavo, da je kmalu po poškodbi umrl.

Bukev ubila delavca. V gozdovih pri Murtercih na Dravskem polju posekavajo drevje. Med tamkajšnjimi delavci je bil zaposlen tudi 46 letni Anton Majerič. Majerič se ni mogel pravočasno umakniti izpodsekani ter padajoči bukvi, koje vejevje ga je podrla z vso silo na tla in mu je tako hudo stisnilo prsni koš, da je obležal na mestu mrtve.

Nesreča v otroškem prepiru. V Litiji so se sprli na poti iz šole učenci drugega razreda. Devetletni Rudi Učakar je vrgel osemletnemu šolarju Fr. Premku iz Grada kolec tako nesrečno, da ga je zadel v levo oko, ki mu je izteklo.

Hlapec se ubil pri padcu s skednja. Lojze Fende, 47 letni hlapec pri posestniku Rebolju na Klancu pri Kranju, je metal seno s skednja. Pod nogami se mu je nagnila deska, Lojze je zgubil ravnotežje in padel na cementni obok. Pri padcu si je razbil lobanjo in je kmalu po nesreči umrl.

Po nesreči utonil. Martin Razbornik, kmet iz Škalskih Cirkovc pri Velenju, je na povratku s kupčije padel v potok in utonil.

Nesreča vsled splašenih konj. V Trebelnem so se splašili konji in pod voz sta padla posestnik Leopold Grebenc in organist Ferdinand Zupančič. Oba sta dobila tako hude poškodbe, da ju je prepeljal rešilni oddelek v ljubljansko bolnišnico.

Nesreča motociklista. Na križišču kamniške proge z Vodovodno cesto v Ljubljani je zadel Vladislav Jamar, 27 letni trgovski potnik iz Poljan nad Škofjo Loko in zaposlen na Sv. Petra cesti v Ljubljani, z motornim kolesom v zadnji vagon kamniškega vlaka. Kolo je ostalo skoraj nepoškodovano, Jamar pa si je pri padcu zlomil nogo in je dobil nekaj nevarnih poškodb na glavi. Jamarja so prepeljali reševalci v zelo resnem stanju v bolnišnico.

Otrok podlegel opeklinam. Malemu cerkovnikovemu Lojzku iz Vinivraha pri Šmarjeti na Kranjskem se je pri odprtem štedilniku v nezavarovanem trenutku vnela obleka. Otrok je dobil tako hude opekline, da jim je podlegel.

Smrtonosna konjska brca. Vsled konjske brce v trebuh je umrl v ljubljanski bolnišnici Viljem Witine, 37 letni hlapec iz Mozla pri Kočevju.

Razne požarne nesreče. Pri Pragerskem je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Jožefa Medved, ki je oškodovan za 20.000 din. — V gospodarskem poslopiju posestnice Marije Mernik v Slivnici pri Mariboru je izbruhnil ogenj, ki je uničil že 150 let staro stanovanjsko hišo. — Huda požarna nesreča je zadela v nedeljo dopoldne župnijo Sv. Anton v Slov. goricah. Otroci so se igrali z vžigalicami in so zanetili na Cenkovskem vrhu ogenj, ki je vpepelil okoli deset poslopij in od teh je šest stanovanjskih hiš. Nesreča je zajela tolik obseg radi vetra in ker so bila poslopja po večini lesena in krita s slamo. Požar je izbruhnil v hiši posestnice Pavle Lovrec. Oškodovani so: Kuri iz Verjanč, Simon Rajh in Fr. Anton iz Cogincev in Ivan Bortschneider. Škoda znaša 150.000 din in je le delno krita z zavarovalnino.

PRIDITE

463

po manufakturno blago, sukno, žensko volneno, svilo za obleke, najboljše in trpežne svilene robe, odeje in vse potrebščine za posteljnino v največje trgovino in velezalogo sukna

FRANC DOBOVIČNIK, CELJE

GOSPOSKA ULICA št. 15
čudovita velika zaloga, 27 m dolgi trgovski lokal, 5 skladišč, lastna tovarna odej in perila.
Lastno prepričanje o najugodnejšem nakupu je najboljši dokaz vsakomur!

Razne novice

Most med Muto in Vuzenico izročen prometu. Prometu je predan most preko Drave, ki veže Muto z Vuzenico. Vuzeniški most, katerega je odnesla lani Drava, so popravljali 18 tednov in znašajo stroški 150.000 din.

Kmet našel na njivi rimski zlatnik. V Gorišnici pri Sv. Marjeti pod Ptujem je našel kmet na svoji njivi dobro ohranjen zlatnik iz dobe rimskega cesarja Honorija, kateri je umrl v Raveni na Italijanskem leta 423 pr. Kr.

Podružnica ZAKŠ, Maribor. Dne 22. maja ob desetih bo redna seja pri Gambriu. Celoten odbor, stvar je nujna! — Dne 26. maja, na Vnebohod, bo celodnevni majniški izlet v Svečino. Ob osmih zbirališče pred gostilno Lovrenčič pri Kamnici. Od tu preko Sv. Urbana čez hribe v Svečino. Ogled gospodinske šole in banovinskega posestva ter vzornih posestev v okolici. Zvečer povratek z avtobusom. Nedeljsko dolžnost naj vsakdo opravi prej. Hrano je vzeti s seboj. Udeleženci naj se javijo na naslov: Tit Doberšek, Maribor, Koroška cesta 5.

Kdor hoče biti poceni obločen, naj kupuje ostanke pri Stermeck, Celje. Pišite takoj po cenik! Nalagajte svoje prihranke v Mestno hranilnico v Mariboru! 846

Nov živinozdravnik. Višji veterinarski svetnik v pokoji Zavadišil Bogumil se je naselil kot praktični živinozdravnik v Mariboru, Trg svobode 6. prvo nadstropje. 836

Tombola v Hotinji vasi na binkošno nedeljo. 5. junija 1938. 15 tombol! Prva 1000 din, deset koles in drugo! 840

Specialist za kožne in spolne bolezni

Univ. med. dr. **VLADIMIR MILAVEC**,
vodja dermatološkega oddelka splošne bolnišnice,
Maribor, Gosposka ulica 36 (palača banovinske hranilnice) — ordinira od 11 do 12
in od 13 do 15. 847

Obžalovanja vredni slučaji

Trije vlomi v eni noči. V noči na 11. maj v deževnem vremenu je bilo v Mariboru na trgu kralja Petra trikrat vlomljeno. Vlomilec je vdrl najprej z dvorišča v hišo lekarnarja Savosta. V lekarni je stikal za denarjem, a je naletel samo na štiri komade po 25 par, ker veliki železni blagajni ni bil kos. Zapustil je listič, na katerem je zabeležil v hrvaščini: »Vsaj 100 din bi mi bili pustili!« Vzel je s seboj še nalivno pero in očala v skupni vrednosti 500 din. Ko je pri lekarnarju slabo opravil, se je lotil sosedne Mavričeve manufakturne trgovine. Tamkaj je dobil 100 din zaželjene gotovine in je ukradel tudi raznega blaga za več tisoč dinarjev. Uspel mu je še tretji vlom v sosednjo tvrdko Slavija-Tekstil. Ker so mu bile posamezne bale blaga pretežke, je odrezal od njih sukno z nožem za posamezne obleke in je napravil precej škode. Policija je ugotovila, da so bili najbrž trije vlomilci na delu. Trgovcu Mavriču je ukradenega blaga za 8000 din, tvrdki Slavija-Tekstil pa za 3000 din.

Kravji tat pod ključem. Gašperju Bohaku, posestniku v Slov. Bistrici, je bila v noči iz hleva ukradena 2000 din vredna krava. Tat je gnal ukradeno živinčce čez vse Pohorje in ga je skril na Fali pod šupo. Orožniki so tata vtaknili pod ključ. Je to Vekoslav Boršič, ki je že predan sodišču.

Smrtna žrtev fantovske podivjanosti. Franc Pograjc, 26 letni posestnikov sin iz Lubeža pri Litiji, in njegov prijatelj Čož sta se vračala proti domu. Na razpotju na tako zvanem »Pilu« sta se ustavila pri Kamničarjevih, kjer točijo domači pijačo. Tamkaj sta naletela na družbo pijanih fantov, ki so se koj lotili dejansko Čoža, a jim je le ušel na prosto in pobegnil. 26 letni Tone Bajc, doma iz Cerovca, pa je v svoji pobesneli surovosti tako »preštihal« Pograjca, da je podlegel številnim ranam v ljubljanski bolnišnici.

Vlomilec, ki jo je pošteno izkupil. Poročali smo že, da so neznanci vlomili v krčmo v Kosezah pri Ljubljani in da je najemnik gostilne, ki je čul sumljiv ropot, streljal skozi okno ter enega vlomilca zadel, kar se je videlo po krvni sledi na begu. Te dni je prišel v celjsko bolnišnico človek, ki je imel rani na obeh rokah. Ko je za to dejstvo zvedela ljubljanska policija, je naročila celjski, da ga aretira. Ranjenca so takoj prepeljali v Ljubljano in ugotovili, da je to nevaren dalmatinski vlomilec Radošević iz Splita. Najemnik gostilne je vlomilcu prestrelil desno dlan. Krogla pa je odskočila, odletela v levo laket in obtičala v mesu. Kljub obstrelu je Radošević srečno pobegnil, končno pa se je radi hudih bolečin le zatekel v celjsko bolnišnico, kjer se je javil pod napačnim imenom. Menil je, da je Celje daleč dovolj od Ljubljane in da tam ničesar ne vedo o poskušnem vladu v Kosezah in o streljanju. Pa se je bridko zmotil...

Za birmo!

pri urarju in draguljarju

J. Janko, Maribor

Jurčičeva ulica 8

Najceneje! Že od din 35.—. Vse z garancijo

Slovenska Krajina

V Belje. Predzadnjo soboto in nedeljo so odhajali naši delavci tudi na drž. veleposestvo Belje. Letos jih je odšlo okrog 1500. Pri odhodu je bilo precej razburjenja. Letos so naši palerje težko dobili delavce, ker je pač v Nemčiji in Franciji plača veliko boljša in je v vseh ozirih za delavce bolje preskrbljeno. Tako so naši palerje bili prisiljeni, da so najeli tudi nekaj slabših delavcev in pri pregledu v Soboti je te delavce zdravnik zavrnil. To so vsi obsojali, ko so pa tudi prejšnja leta večkrat hodili še slabši delavci. Palerje že vedo, kake delavce lahko vzamejo, da bodo z njimi opravili vsa poljska dela. Siromašni starši so imeli stroške in sedaj so ostali otroci doma. So protestirali in vpili med drugim: Živio Hitler, vi ste komunisti in ne delavci, in bati se je bilo celo dejanskega spopada. Kaj takega se naj več z našim siromašnim delavstvom ne dogaja! Paler je itak vsakega preje videl in ga naj ne bi vzel, če je bil preslab. — Ob tej priliki naj tudi omenimo, da bi bil že skrajni čas, da se za te naše delavce nekdo pobriga. K tem našim delavcem bi morali pripeljati kakega inozemca in mu pokazati vso mizerijo glede stanovanja, hrane in drugih razmer! Je to v sramoto državi. Če ima letno nad 20 milijonov dobička pri tem veleposestvu, bi lahko žrtvovala nekaj milijonov, da bi se postavila človeku primerna stanovanja in bi se jim tudi plača zvišala. In bi ostali naši dobri delavci doma ter ne bi šli v tujino. V Nemčiji ima delavec vsaj nedeljo prosto, v Belju pa je vseeno, naj bo petek ali svetek. Za vse druge delavce je bolje preskrbljeno kot za poljske. Pri veleposestvu v Belju je tudi nekaj Slovencev upravnikov in človek bi mislil, da se bodo ti najbolj zavzeli za naše delavce, pa je na žalost prav obratno. Lansko leto sem ožigosal, da so morali delavci delati celo takrat, ko sem bil pri njih in se niso mogli udeležiti nedeljske službe, in to kljub vsem prošnjam. In naši Slovenci so se pokazali kot podrepniki. Da bi moral takoj zapustiti brezplačno stanovanje in grozilo se mi je celo s sodiščem. Če stopiš mački na rep, res zavili, pa tu ne bi smeli, še pomagati bi morali, da bi se razmere zboljšale. Na te razmere opo-

zarjamo Zvezo poljedelskih delavcev v Soboti in naše poslance, oziroma ministra.

Našim delavcem v Nemčiji naznanjamo, da že lahko pošiljajo denar domov, in sicer ne samo deset mark, temveč tudi klirinške marke.

Pritožbe. Dosti delavcev iz Nemčije se nam je že pritožilo. Obsojati moramo to, da naši siromašni delavci sami drug drugega izjemajo. Tako zvani palerje delajo veliko krivic delavstvu. Pri hrani jih goljufajo, denar jim utrgujejo itd. Take primere je treba ostro kaznovati. Pritožiti se bo treba na delavsko centralo v Nemčiji, da naj takoj odvzamejo takim palerstvo ali jih pa naj celo pošljejo domov, da si bodo bolj zapomnili, kdaj so naše delavstvo izrabljali. Na nekaterih marofih se je že tako zgodilo. Na vsak način pa taki ljudje drugo leto več ne bodo smeli iti v Nemčijo. Delavci, ne trpite takih krivic, razložite že tam delodajalcem, ki niso nič krivi, kako palerje postopajo z vami. V Soboti vam je na razpolago tudi borza dela.

Kdo je kriv? Čitali smo v časopisih, da se prodaja goveje meso po 8 in 10 din. Splošno je znano, da se kupuje pri nas v Slovenski krajini živina najceneje, pa v Soboti stane najslabše goveje meso 12 din 1 kg. Baje prodaja nekdo iz Sobote tudi v Mariboru meso po 10 din, dočim ga v Soboti po taki ceni ne more dati, to pa menda zato, ker mu v Soboti nihče ne konkurira. Ču-

»Bayer-jev« - križ štiti od ponarejenja

Oglas je reg. pod S. Br. 181 od 1. III. 1937

dimo se, da je pri nas vse mogoče in ni nikogar, ki bi stopil na prste tem ljudem.

Ali je res? Raznesel se je glas, da so neko damo iz Sobote v Zagrebu prijel in ji odvzel deset milijonov dinarjev, ki jih je mislila odnesti iz države. Denar je imela zašit v velikem lepem plašču. Denar je mislila vtihotapiti najprej v Francijo in od tam v Palestino. Če je res, bi se že moral ta denar dati v kake dobre namene v Prekmurju, ker je to denar prekmurskega ljudstva.

Srednja Bistrica. Naš vrli širitelj Vagner Stefan ni več v občinski službi. Tako smo že bili nanj navajeni, da nam je res vsem žal, da ga ni več v naše domove.

Naši rajni

Sv. Jakob v Slov. goricah. Dne 6. maja smo položili k zadnjemu počitku, v starosti 64 let, Leopolda Plateisa, dolgoletnega naročnika »Slovenskega gospodarja«. Rajni je bolehal na neizprosni morilki jetiki. Na njegovi poslednji poti ga je spremljalo veliko ljudi. Ob grobu se je poslovil od rajnega g. župnik s prisrčnimi besedami. Žalujemo ženi in hčerkama naše sožalje, pokojnemu pa večni mir in pokoj!

Koliko ljudi je na vsem svetu?

Francoski osrednji statistični urad je na podlagi zadnjega ljudskega štetja posameznih dežel ugotovil, da na vsem svetu živi 2116 milijonov ljudi. Največ prebivalstva ima Azija, kjer prebiva 1162 milijonov ljudi. Takoj za Azijo pa pride Evropa, ki ima 526 milijonov prebivalcev. Za njo prihaja Amerika, ki ima 261 milijonov, Afrika 156 milijonov in Avstralija 11 milijonov prebivalcev. Veliki britanski imperij ima vsega skupaj 510 milijonov ljudi, torej nekako eno četrtino vsega prebivalstva naše zemlje. Na Kitajskem pa živi 437 milijonov ljudi, ki pa so seveda naseljeni na enotnem ozemlju ter je torej Kitajska največja država na svetu in

Januš Golęc:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Po slovesu od vojakov se Rupnik ni vrnil v Ljubljano, kjer je posedal pred in med vojno svoj fotografski atelje. Ne! Ostal je v obmejnem Mariboru. Imeti je hotel pri roki stike z Avstrijo in Madžarsko, da bi nabavljal z lahkoto vse, kar rabi šolan ponarejevalec.

S Francem Rupnikom se je seznanil Jurij Potočnik v Mariboru. Že od prvega srečanja naprej sta ostala tovariša, katera je družila skupnost poklica in nikoli pa ne — prijateljstvo!

Ako se je povzdignil Potočnik po mnenju naroda do mojstrstva v potvarjanju denarja, se je priučil sigurno te spretnosti od Rupnika, kateri se je vežbal v egiptovski šoli.

Kako razmerje je vladalo med Potočnikom in Rupnikom ter kaj vse sta zagrešila na škodo državne blagajne, da sta si utešila neiztrebljivo vkoreninjeno ponarejevalno strast, o tem bodo pripovedovala naslednja poglavja.

19

VI. poglavje Prvi stiki

Omenjeno je že bilo, da je bil Jurij Potočnik leta 1924 lastnik ponarejevalnic na Dravskem polju. Nekega dne mu je zmanjkalo kemikalij. Pripeljal se je po potrebne tekočine v Maribor k fotografu na Kralja Petra trgu. Jurij je imenoval pri fotografu imena takih kemičnih sestavin, na katere je postal pozoren majhen ter čokat možic, ki je bil istotam.

Slučajen nakup izrednih kemikalij, katerih Potočnik tokrat niti dobil ni v Mariboru, je prvič spravil v stik mojstrska ponarejevalca: Potočnika in Rupnika.

Skupno sta zapustila fotografa. Rupnik je vprašal Jurija, za kaj rabi redke ter izbrane tekočine. Vprašani je povedal po pravici, da je že presedel 15 let v ječi in se tudi sedaj ukvarja s ponarejanjem bankovcev.

Možakarja sta se porazgovorila marsikaj. Končno je zaupal Jurij svežemu znancu svoj naslov in se je odpeljal domov.

Po preteku enega tedna je bil Rupnik v razgovoru s Potočnikom na Dravskem polju. Ob tej priliki mu je Jurij čisto sigurno povedal in pokazal na ploščah, kaj da zna in katerih bankovcev se name-

**SEJMARJI! Za birme in božja pota do-
bite za posebno nizko ceno naše molit-
venike, rožne vence in druge predmete.
Zglasite se v prodajalni Tiskarne sv. Ci-
rila v Mariboru ali Ptuj!**

Sv. Jurij ob Ščavnici. V sredo, 11. maja, je umrla Terezija Čagran iz Ženika v 91. letu starosti. Njena smrt je bila lahka, kakor da bi zaspala. Sicer pa je v svojem življenju izredno veliko trpela. Čez 30 let je imela hudo neozdravljivo rano na nogi, sedem zadnjih let je bila slepa, a od božiča 1936 od kapi delno ohromela. V tej veliki telesni onemoglosti je bila čudovito vdana v božjo voljo. Oslabovala jo je hčerka Lucija; podpirala sta jo sin Matjaž iz Amerike in hčerka Ana iz Maribora, tajnica ženske zveze. Vsi trije so naročniki »Slovenskega gospodarja«. Njim in njihovim družinam naše sožalje — rajnici pa večni mir in pokoj!

Zagojci pri Moškanjcih. V nedeljo, 8. maja, smo spremili k zadnjemu počitku Franca Zemljarič, naddavkarja v pokoju. Bil je ljubezniv in velik dobrotnik ljudem ter je rad vsakemu pomagal. Kot dobrotnemu članu gasilske čete Zagojci mu je tudi ista izkazala svojo hvaležnost. Četa mu je dala častno stražo in ga spremila na zadnji poti. Gasilci so tudi prenesli pokojnikovo truplo na pokopališče k Sv. Marjeti. Rajni Zemljarič je služboval večinoma na jugu države, največ v Bosni. Po upokojitvi se je preselil v rojstni

kraj k svojim sorodnikom. Po kratki bolezni ga je Bog poklical k Sebi po zaslužen plačilo. V miru počivaj, dragi ujec, Bog ti bodi dober plačnik — sorodnikom pa izrekamo naše sožalje!

Sv. Rupert nad Laškimi. Po dolgi zimi je prišla k nam cvetoča pomlad, a v lepem maju pri nas smrt kar naprej kosi. Dne 7. maja je umrla 21 letna Marijina družbenica Anica Gradič. Neusmiljena jetika jo je pokosila v cvetu njene mladosti. Vzgladno je preživela svojo življenjsko pomlad, lepo se pripravljala za smrt, ko je spoznala, da za njeno bolezen ni več zdravila. Tovarišice-družbenice so jo dne 9. maja v častnem spremstvu spremile na njeni zadnji poti, družbeni voditelj je ob odprtem grobu stavil vsem družbenkam zgled o življenju in smrti. Dobra Anica, počivaj v miru in prosí pri Bogu za potrte domače in za vse družbenice! — Dne 6. maja pa smo položili k zadnjemu zemeljskemu počitku mlado zakonsko ženo Frančiško Pušnik iz Vel. Grahovš. V celjsko bolnišnico je uboga, mlada trpinka in mučenica, šla iskat zdravja, pa so nam jo mrtvo vrnili v domači grob. Bog ji daj večni mir — žalujemo pa naše sožalje!

Svetina nad Celjem. Dva vrla moža in skrbna gospodarja sta nenadoma preminula na Svetini: posestnik Lapornik Franc in Matija Lešek, oba gospodarja v prijaznih Pušencih. Vsak izmed njiju je izpolnil 66. leto; Lešek Matija je še Laporniku skopal grob, čez en teden pa je moral sam leči v grob. Dobrima gospodarjema in vrlima krščanskima možema naj sveti večna luč — žalujemo pa naše sožalje!

macije, petje, igra »Naočniki«. Vabimo posebno matere in žene. Začetek bo točen!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Društvo »Zarja« priredi v nedeljo, 22. maja, po večernicah v Narodnem domu materinski dan s krasnim sporedom, na katerega vabimo prav vse farane in bližnje okoličane. Naša dolžnost je, da počastimo krščanske matere z obilnim obiskom in jim tako pokažemo svojo ljubezen in zahvalo. V mesecu torej, v katerem častimo nebeško Mater, ne pozabimo tudi svojih zemeljskih mater, ki so vredne našega spomina. Na svidenjel!

Dne 6. junija (binkoštni ponedeljek) bo velika loterija Katol. prosvetnega društva »Zarja« v Sv. Lenartu v Slov. goricah. Nad tri sto dobitkov! Preskrbite si sreče!

Sv. Rupert v Slovenskih goricah. Dekliški krožek z Marijinim vrtcem priredi v nedeljo, dne 22. maja, po večernicah v društvenem domu materinski dan s sledečimi točkami: govor, deklaracija, petje, simbolične vaje članic ter dve igrici iz starorimskih časov. Vabljeni ste vse mamice od blizu in daleč, kakor tudi vsi prijatelji in prijateljice poštenega razvedrila.

Vurberg. Že precej časa smo molčali. No, pa saj tudi nič novega in razveseljivega ni bilo za poročati. Življenje teče vedno po starem tiru naprej. Pa čeno je: »prezov« imamo vedno premalo, si tudi ne moremo bogve kakih senzacij ustvarjati. Le ena velika želja, ako Bog da, se nam bo letos izpolnila: preureditev društvene dvorane in odra. Z delom smo že pričeli. Dobrodušni in zavedni ljudje pomagajo veliko zastonj, vendar so stvari, ki se le morajo plačati in ob zaključku bo prav lep račun vseh stroškov. Zato moramo iskati gmočnih virov! Tako je društvo naštudiralo vsem znano in najbolj domačo zgodovinsko igro »Črni križ pri Hrastovcu«, v kateri nastopajo osebe iz prošlosti Vurberga in osebe, katerih potomci še danes živijo med nami. Predstava te zanimive igre bo na prostem za cerkvijo, kar bo zopet nekaj novega za naš mali kraj. Nastopilo bo nad 30 ljudi. Čisti dobiček te igre je namenjen za kritje stroškov za prenovljeno dvorano. Zato ste vabljeni vsi Vurberžani, da doprinese vsak vsaj mal dar za dom naše prosvete,

Društvene vesti

Slomšekovo fantovsko okrožje v Mariboru vabi vse prijatelje katoliške mladine, predvsem očete in matere, na mladinski praznik, ki bo na kvartno nedeljo, 12. junija, v Kamnici pri Mariboru. Ob 10 pred cerkvijo pridiga g. ravnatelj Hrastelja in sv. maša, katero daruje g. stolni župnik msgr. Mihael Umek. Ob 15.30 na telovadišču pri drevesnici g. Dolinška velik telovadni nastop.

Selnica ob Dravi. »Pilat — sodnik našega Gospoda« se imenuje igra, ki jo vprizori Prosvetno

društvo v soboto, 21. maja, in v nedeljo, 22. maja, ob osmih zvečer na prostem med župno cerkvijo in šolo. V pretresljivih prizorih gleda človek v tej igri usodo Pilata, krivičnega sodnika, večnega popotnika. Vso bližnjo in daljno okolico vabimo na to svojevrstno prireditev. V primeru dežja se igra preloži na 25. in 26. maja (Vnebohod).

Hoče. Prosvetno društvo vabi na proslavo materinskega dne, ki bo v nedeljo, 22. maja, ob 15 in ob 19.30 v Slomškovih dvorani. Spored: dekla-

rava lotiti. Če bi ne bil Jurij koj skraja tolikanj zaupljiv, bi tudi previdni Rupnik ne bil vzel Potočnika po prvem obisku enostavno na svoje stanovanje v Maribor.

Potočnik si je smel ogledati pri Rupniku njegove posnetke na ploščah. Videl je tisočdinarske, deset- in petdesetdolarske ter pet- in stolirske bankovce fotografirane. Rupnik je imel za vsako ploščo toliko posnetkov, kolikor je bilo na bankovcu barv.

Mojster iz egiptovske šole je razkazoval, kako ne sme ponarejevalec bankovca enostavno fotografirati. Treba je na eni plošči zakriti vse druge barve tako, da ostane n. pr. samo rumena. Na drugi plošči se zakrije rumena in vse druge razen modre. Ko so že vse barve na ploščah, je treba obiti s papirjem plošče vseh barv. Kakor hitro so na papirju vse barve druga za drugo, je bankovec ponarejen. Kako pa vglada v resnici na ta način ustvarjena potvorba, je odvisno od oči, od roke, temeljitega znanja in mukepolne ter dolgoletne prakse mojstra.

Rupnik je posedal za vsak omenjeni bankovec toliko plošč, kolikor jih je potreboval za potvarjanje na opisan način. Poleg zaloge plošč je videl Jurij vse mogoče kamne za litografijo (kamnotisk), cin-kaste plošče in bogznaj koliko barv.

Po natančnem razkazovanju ponarejevalnega imetja je vprašal Rupnik Jurija, če bi ne znal za kako stanovanje zanj kje na deželi.

Že poprej je bilo naglašeno dejstvo, da je bil Rupnik skrajno previden. Zavedal se je, da je njegovo mestno stanovanje preobloženo s ponarejevalnim materialom. Kako nepoklicano oko bi se lahko zasadilo v te zaloge in mojster bi moral pod ključ ter na odgovor.

Že starejši lisjak Rupnik je moral znati iz izkušnje, da spada ponarejevalska delavnica kam ven v kak prav skrit podeželski kot, v katerem ima človek mir pred nezaželenimi obiski in ga tudi policija nima pod nadzorstvom.

Dokler je bil Rupnik na delu s polno paro kot ponarejevalec, je imel vedno dve stanovanji: enega v mariborskem mestu, drugega na kmetih. Z mestnim in prav za prav praznim stanom je brisal policajem oči; resnično je prebival in delal zdaj tu in zdaj tam pri kakem dobrem kmečkem prijatelju. V Mariboru je bil prijavljen na policiji in se je pokazal v mestu od časa do časa na ulici, da so ga videli zastopniki javne varnosti in bili mnjenja, da prebiva v mestu.

(Dalje prihodnjik)

Kitajci največji narod sveta. V Združenih državah Severne Amerike živi 144 milijonov ljudi.

—

Vrtnice za 400 dni

V Tokiu na Japonkem imajo poseben cesarski zavod, ki se peča samo z gojitvijo in proučevanjem cvetlic. Tu se lahko ponašajo s stalnimi novimi pridobitvami. Najvažnejša pridobitev je nemara ta, da je tamkajšnjim gojiteljem uspelo zelo podaljšati dobo cvetenja. To so dosegli s posebno gojitvijo in z obsevanjem. Kakor poročajo iz Tokija, je uspelo med drugim pripraviti vrtnice do tega, da cvetejo neprestano 400 dni. Stroški za ta eksperiment pa so znašali nad 30.000 jenov.

ki bo vsem v veselje in ponos le tedaj, če bo lep. Prav toplo pa ste vabljeni tudi prijatelji iz drugih krajev, zlasti sosedje, da posetite to lepo prireditelje. Zanimanje je veliko. Zato bosta dve predstavi. Prva na Križevu, druga v nedeljo po Križevem. V primeru neprilicnega vremena se preloži.

Ormož. Za mladinski prosvetni tabor, ki se vrši na binkoštni ponedeljek v Ormožu, se mladina velikonedeljske dekanije vneto pripravlja. Od 8 do 8.45 se zbiramo pri Katoliškem domu, na kar odkorakamo na cerkveni prostor, kjer se izvrši blagoslovitev novega prapora Kat. prosvetnega društva v Ormožu. Po blagoslovitvi bo sv. maša s cerkvenim govorom. Med sv. mašo bo ljudsko petje. Po sv. maši bo prosvetno zborovanje. Govorili bodo naši prosvetni organizatorji. Popoldne bo v parku gospe grofice Wurmbrandt-Gjorgjevič javen telovadni nastop ormoškega fantovskega okrožja in dekliških odsekov. Vse prijatelje naše mladine iskreno vabimo na to prireditev, ki bo ponosna manifestacija naše katoliške prosvete. Na svidenje na binkoštni ponedeljek v lepi Priekiji!

Mladinski tabor v Veržetu. Ljutomersko fantovsko okrožje, dekliško in prosvetno okrožje priredijo v nedeljo, 22. maja, v Veržetu velik mladinski tabor. Dopoldne sprejem gostov, nato sprevoz po Veržetu na dvorišče salezijanskega zavoda v Veržetu, kjer bo na prostem sv. maša z ljudskim petjem. Ob 14 večernice, po večernicah procesija s kipom Marije Pomočnice. Po procesiji javni telovadni nastop na dvorišču salezijanskega zavoda. Nastopijo člani, članice, gojenke, mladi in nižji naraščaj. Ta dan bo obenem proslavil salezijanski zavod praznik Marije Pomočnice. Prijazno vabimo prijatelje naših katoliških organizacij iz vse Priekije, sosednega Prekmurja, kakor tudi od daljnjših krajev, da pohitimo ta dan v Veržet, da bomo proslavili praznik Marije Pomočnice, obenem pa dali mladini svoje priznanje za njeno delo in pobude za novo delo!

Velika Nedelja. Igro »Dva para se ženita« ponovi igralska družina v nedeljo, 22. maja, ob 15.30 v križniški dvorani. Pridite!

Vransko. Prosvetno društvo bo vprizorilo v soboto, 21. maja, ob 20 ter v nedeljo, 22. maja, in na Vnebohod, 26. maja, ob 15, v dvorani pri »Slovanu« pretresljivo igro iz naših dni »Podrti križ«. Igra zelo nazorno kaže, kam privede mladega človeka slaba družba in moderna vzgoja. Ker je igra velikega vzgojnega pomena, in da se omogoči udeležba tudi sosednim župnijam, jo bomo igrali trikrat. Prosimo vas, da pridete od blizu in daleč!

12. junija okrožni tabor v Braslovčah. Ob 9 bo sprevoz od križišča banovinskih cest v Parižljah k cerkvi, kjer bo blagoslov nove društvene zastave in sv. maša z ljudskim petjem. Sv. opravilo bo imel vseuč. prof. dr. Lukman, predsednik PZ v Ljubljani. Na zborovanju bosta govorila g. dr. Josip Hohnjec, predsednik PZ v Mariboru, in g. prof. Bitenc, predsednik podzveze v Celju. Popoldne bo pa velik telovadni nastop vseh odsekov in krožkov savinjskega okrožja. Med nastopom govor g. Hanželčič, duhovnega vodje podzveze. Bratje, sestre, 12. junij bo naš velik praznik! Bog živi!

**Vsi, ki potujete,
ne pozabite na
novi vozni red!**

Velja od 15. maja 1938
Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:
TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Št. Janž na Vinski gori. V okviru Krajevne KZ so si fantje in dekleta že lani ustanovili svoje odseke. Da pa homo priklenili v svoje vrste več mladine in ji dopovedali, kako važna je Kmečka zveza za nas vse, bomo priredili na Vnebohod, 26. maja, ob priliki blagoslovitve njenega prapora veliko mladinsko proslavo. Ob 10 bo sv. maša s pridigo, nato na prostem blagoslovitev prapora. Nato petje kmečke himne. Po himni bo veliko mladinsko kmečko zborovanje, na katerem bo govoril načelnik mladinske KZ Puš iz Ljubljane in drugi. Po večernicah vprizori fantovski odsek krasno igro. Prijatelji mladine so vljudno vabljeni, da v obilnem številu prisostvujejo tej veliki mladinski proslavi.

Dramlje. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, 22. maja, ob 15 na novem moderno urejenem odru ljudsko veseligo v treh dejanjih »Micka, premisli si!« Vabljeni!

Vojnik. Kmečki tabor. Kmečka zveza pripravlja za Vnebohod, 26. maja, veliko kmečko slavlje. Ob pol devetih bo zbiranje udeležencev (konjenikov, kolesarjev, narodnih noš, okrašenih voz iz domače fare in od drugod) izven trga na Taboru, nato bo sprevoz k službi božji v farni cerkvi. Po cerkvenem opravi bo pri cerkvi kmečko zborovanje, na katerem bodo govorili gg.: Brodar, načelnik Kmečke zveze iz Kranja, Turnšek, član Kmetijske zbornice, in Mihelčič, župan celjski. Zborovanje bo vodil g. Rebov, predsednik Krajevne KZ iz Teharja. V okviru tabora bo predstava »Miklova Zala« na prostem s 150 ljudmi na naraven način (s konji, vozovi, kresovanjem in godbo). Prva predstava bo v sredo pred taborom ob osmih zvečer na župnijskem travniku. Ta prireditev bo posebno veličastna, ker bo ob umetni razsvetljavi in bodo kresovi oznanjali prihod Turkov. Druga predstava bo na Vnebohod ob štirih popoldne. »Miklova Zala« bo za Vojnik na vsak način dogodek. Vabimo vse sosede, da nas ta dan obiščejo.

Loka pri Zidanem mostu. Dne 22. maja se bo vršil v Loku prosvetni tabor s celodnevni sporedom. Pri jutranjih vlakih sprejem gostov. Ob 9 sprevoz po vasi do vasi Račica, ob 10 sv. maša. Po sv. maši zborovanje. Govorili bodo govorniki iz Celja in Laškega. Po večernicah bo telovadni nastop mladine. Nastopijo člani fantovskih odsekov in dekliških krožkov, mladi, mladenke in gojenke. Na orodju nastopi orodna vrsta iz Celja. Vsa prosvetna društva, FO in DK laškega okrožja in tudi sosednje vljudno vabimo, da se tabora v čim večjem številu udeležijo. Na svidenje v lepi loški dolini!

Dopisi

Guštanj. Na gostiji posestnika Hudopisk, p. d. Miheva v Kotljah, in Jakob Angele so svatje darovali za novo bogoslovje v Mariboru 206 din. Bog plačaj! Novoporočencema obilo sreče in božjega blagoslova!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Križev teden, to je od 22. maja do konca meseca, obhaja naša fara po 11 letih zopet sv. misijon, ki je že nujno potreben. Vodil ga bodo misijonarji Družbe Jezusove iz Ljubljane. Na misijon se že dalje časa vestno pripravljamo, prosimo in trkamo. Zato upamo, da nam Bog ne bo odklonil vsega uspeha. K misijonu vabimo posebno naše oddaljene sofarane iz Podvelke in Lehna, pa tudi sosede. Do takrat — se nadajamo — nam bo zasvetila že nova električna luč, ki je že vsi občani željno pričakujemo. Nova falska luč in bližajoči se misijon utegneta pregnati vso pošastno temo iz naših src in hiš, ulic, ovinkov in solidnih cest.

Troblja pri Slovenj Gradcu. Letos se je nadvse veličastno obhajal praznik sv. Florijana, zaščit-

Pravi čudeži! Naše sivkasto perilo je naenkrat dobilo belo barvo. Naša nova pomočnica mi ni dala poprej miru, dokler ji nisem dovolila, da je kupila tisto dobro terpentinsko milo Zlatorog. Nihče ne bi verjel, kaka izdatno je, kako čudovita čistilna moč je v njem, kako voljno-mehko je perilo po njem, kako lepo bela in duhteča!

TERPENTINOVNO MILO
Zlatorog

Razbor pri Zidanem mostu. Prosvetno društvo je 5. maja vprizorilo igro »Micka je treba moža«. Ob nabito polnih prostorih tukajšnje šole so naši vrli igralci dobro rešili svoje vloge. Zahvala za to gre naši vrli gospodični učiteljici, ki se zelo pridno udeležuje na prosvetnem polju. Zahvaljujemo se našim prijateljem za številan obisk in za darove. S tem so dali naši mladina novega poguma. Še eno željo ima naša mladina, ki je pa malo težje izvedljiva, a upanje ima. Potrkala bo na srca prijateljev in upamo, da ji bodo priskočili na pomoč, da se bo že enkrat v naši vasi postavilo poslopje, ki bo dom naše mladine, kjer si bo mladina krepila in si krajšala dolge zimske večere s koristnim delom in izpopolnjevala svojo izobrazbo. Bratska srca prosimo, da nam pridejo na pomoč!

nika in patrona tukajšnje tovarne kos. Že v zgodnji jutranji uri so pokali topiči in igrala godba. Ob sedmih je šla procesija mnogobrojnih vernikov, ki so se zbrali pri tovarni, v bližnjo Marijino cerkev, kjer je g. župnik Horvat daroval sv. mašo zadušnico za vse rajne sodelavce tukajšnje tovarne kos. Popoldne smo obiskali grob rajnega lastnika tovarne in položili nanj venec. Po tem pietetnem činu smo bili delavci pogoščeni od g. tovarnarja. Izmenjanih je bilo nekaj govorov. Veseli smo, da ima naš delodajalec toliko socialnega čuta in ga moremo postaviti za zgled mnogim podjetnikom v naši okolici.

Slovenj Gradec. Učenci meščanske šole prirede v nedeljo, 22. maja, ob 16 svojo glasbeno-pevsko in telovadno akademijo. Nastopi šolski orkester in šramel. Čisti dobiček akademije je namenjen za šolsko kuhinjo te šole. — Ponovno opozarjamo na tombolo zasebnih in trgovskih nameščenec, ki bo v nedeljo, 19. junija. Tombolske karte se dobe v vseh tukajšnjih trgovinah ter v drugih

večjih krajih Slovenije. Kdor bo kupil več kart, večja verjetnost bo zanj, da bo zadel popolnoma nov »Opel Kadet« avto, ki vzbuja zelo veliko zanimanje. Vsak si torej že sedaj oskrbi karte, da jih ne bo pozneje zmanjkalo.

Remšnik. Odkrito povedano, malo nam je vzelo sape, ko se je prikazal na meji kljukasti križ, ki ni pravi krščanski, kakor mnogi bedasto trdijo. Čas pa gre svojo pot in se ne zmeni za naše marne in zato ne smemo osupli stati in čakati boljših časov, temveč si jih moramo sami pomagati ustvarjati! Na jurjevo nedeljo je prišel govornik iz Maribora, da nam je nekoliko orisal stanje v svetu in tudi z ozirom na novega soseda. Sklep tega je bil, da se ne smemo ničesar bati, razen nezavednih in neznajnih domačinov ter lastne zanikrnosti, ki je požrla že toliko lepega in dobrega v Sloveniji. — Občinski odbor sedaj povečane občine Remšnik je na svoji prvi seji po volitvah soglasno izvolil g. bana dr. Natlačena in g. Marka Kranjca za svoja častna občana. Res, soglasno je mnenje, da se ima občina Remšnik tema dvema gospodoma mnogo zahvaliti za to, da smo zopet samostojni, in za mnoge izraze dobrohotnosti v številnih potrebah. — Remšničani! Šestdeset odstotkov vas je že v zadrugah. Konsum v Breznu, Krekov, ima vzhodni del Remšnika, a zapadni del pa nova zadruga, ki se imenuje »Kmečko-delavska zadruga v Spodnji Vižinki«. Torej vsem ostalim je to dejstvo resen opomin, da je le v skupnosti moč, v zadrugah je začetek rešitve iz krize! Ni tu izgovora, da se ne smemo zameriti trgovcem, da mnoge zadruga propadejo in podobno. Taki izgovori dokazujejo samo strahopetnost. Trgovcem zadruga ne bo nič škodovala, če bodo pošteno trgovali; nepoštenega dobička pa ob koncu življenja ne bo nihče vesel. — To so novice zadnjega časa. Za sedaj vabimo vso Dravsko dolino v novo zadrugo, da se bo utrdila, vzkoreninila ter bo zmogla svoje veliko poslanstvo v oderuških in trdih razmerah za naše revno ljudstvo!

St. Ilj v Slovenskih goricah. Dne 8. maja se je poročil Franc Kotnik, železniški zvaničnik, z Marijo Meško. Mladoporočencema obilo sreče!

Svečina. V nedeljo, 8. maja smo imeli izreden dogodek. Iz ugledne Krenove hiše sta ta dan dali obe domači hčerki slovo samskemu stanu. Pepca se je poročila s trgovcem Miroslavom Kert iz Črne, Rezika pa se je poročila z inž. Pavlom Ferlic, ravnateljem banovinskega vinarskega in sadjarskega zavoda v Mariboru. Želimo novoporočencema obilo sreče v novem stanu!

Sv. Jakob v Slov. goricah. Dne 24. aprila smo bili pozvani na lovski sestanek. Po enournem čakanju so nas obvestili, da ne bo lovskega zborovanja radi neke ovire od strani Maribora, naj pa malo počakamo. Naenkrat se pa pokaže v dvorani g. dr. Gorišek z g. Pucljem. Otvori se zborovanje. Bilo nas je krog 50 lovcev in je prišlo še kakšnih 20 drugih ljudi, skupaj krog 70 ljudi. Ko se govornik spusti v političen lov, za kar pa ni imel dovoljenja, se je moral shod zaključiti. JNS lov se je torej popolnoma ponesrečil.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Naša KZ je imela redni občni zbor 8. maja. Iz poročil posnemamo, da ima 180 članov. Odbor je imel sedem sej. Po volitvah odbora, ki je ostal večinoma stari, je povzel besedo g. Finec in v lepem govoru obrazložil pomen organizacije, ki nam je tako zelo potrebna. Snuje se MKZ in upamo, da bo kmalu pričela delovati.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Dne 22. maja se vrši pri nas čebelarški tečaj. Predaval bo preč. g. H. Peternel. Po pozni sv. maši ob 11 bo v samostanski dvorani teoretičen tečaj, ob 14 pa praktičen o izreji matic pri čebelnjaku tov. Matjašiča v Gočovi. Čebelarji, vabljeni!

Negova. V petek, 6. maja, je nekdo iz Negove, član veselih ptičkov od Negove, kakor se sami nazivajo napadel proti večeru v samotnem klanecu člana in odbornika tukajšnjega Prosvetnega društva, ga vrigel s kolesa ter ga hotel obdelati s pestmi. Seveda naš fant ni držal rok križem ter mu je primerno odgovoril. Ker se taki in slični napadi na naše fante ponavljajo večkrat, hočemo zopet javnost opozoriti na kvarni vpliv JNS vzgoje mladine. Opozorjamo na tisto osebo, ki te fante vodi. Farani, vzdramite se!

Sv. Barbara pri Mariboru. Pomenljiva slovesnost se je pri nas vršila 1. maja. Obhajali smo namreč 20 letnico župnikovanja g. Potočnika. Vsa župnija se je dostojno pripravila na jubilej svojega dušnega pastirja. Že v soboto so bili postavljeni mlaji, so žareli kresovi ter grmeli topiči. S pesmijo smo pozdravili g. jubilanta in g. župana Kajnih mu je izročil za 20 letnico lep bel mašni plašč, delo oč. šolskih sester v Mariboru. V nedeljo so g. župnika pozdravili Marijina družba, Marijin vrtec in Apostolstvo mož in fantov z lepimi nagovori in deklamacijami. V spremstvu šestih duhovnih sobratov je bil med grmenjem topičev in pritkavanjem zvonov slovesen vhod v

cerkev, kjer je bila slovesna sv. maša z zahvalno pesmijo. Ljubi Bog naj ohrani g. župnika zdravega, srečnega in zadovoljnega, da bi še dvajset in več let deloval za procvit, napredek in za častni ter večni blagor naše župnije!

Božje pri Oplotnici. V noči na 8. maj so bili fantje v neki hiši na Božjem, od katere so se vračali domov s petjem. Med potom je nek nedorašel mladenič od zadaj zabodel z nožem v hrbet fanta, ki je bil v družbi. K hudo poškodovanemu so poklicali zdravnika iz Oplotnice, ki mu je nudil pomoč. Žalosten primer!

Spuhlja. Prostovoljna gasilska četa priredi v nedeljo, 29. maja, veliko dobrodelno tombolo ob treh popoldne na dvorišču tov. predsednika Toplaka. Krasni dobitki! Cena tablici 2 din.

Zagojčji pri Moškanjcih. Gasilska četa namestila prirediti 14. avgusta tombolo, združeno z blagoslovitvijo novega gasilskega doma. Sosednje gasilske čete prosimo, da upoštevajo ta dan in ne prirejajo svojih prireditev.

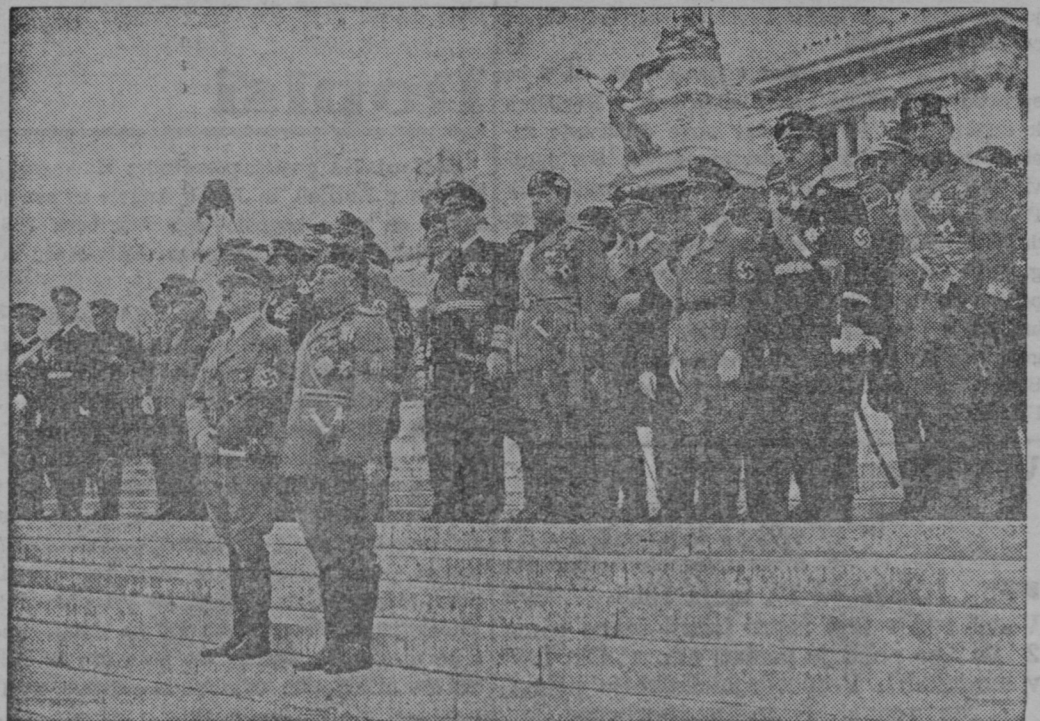
Cvetkovec. Prostovoljna gasilska četa je nabavila novo motorno brizgalno, katero plačilo zapa-

Bivši abesinski negus je nastopil pri tokratnem 101. zasedanju sveta Zveze narodov v Ženevi. Neguš je propadel s svojim predlogom, da bi se obravnavalo abesinsko vprašanje šele na jesenskem zasedanju.

31 letni knez Franc Jožef je postal regent kneževine Lichtenstein, ker se je odpovedal prestolu 84 letni stric knez Franc I. Lichtenstein meri 159 kvadratnih kilometrov, šteje 11.500 prebivalcev in leži med Švico in Predarljsko.

Hitler in Mussolini na veliki vojaški paradi v Rimu

de 15. julija, ker pa nima dovolj sredstev, je pri-
gajena prositi milodare po okoliških vaseh in
prosi vse prijatelje gasilstva, da jo podprejo. Pro-
pisa 15 letnice obstoja in blagoslovitev nove
brizgalne bo v nedeljo, 7. avgusta.

Berkovci. Prostovoljna gasilska četa priredi v
nedeljo, 29. maja na vrtu g. Slavica Rudolfa ve-
liko tombolo z lepimi dobitki. Tablica 2 din.

Veržej. Praznik Marije Pomočnice obhaja sale-
zijanski zavod v nedeljo, 22. maja, po sporedu,
kakor vsako leto.

Križevci pri Ljutomeru. V nedeljo, 1. maja, je
priredil tukajšnji Marijin vrtec igro »Blažena
Imelda«. Igra je tako ganljiva, da je ob polni
dvorani marsikateri materi postalo rošno oko.
Mladi igralci so si pridobili vse priznanje. Poseb-
na zahvala gre za trud naši vrli učiteljici g. Her-
cogovi, ki je tako dobro izvežbala naše male
igralce, kakor g. Klammerjevi, ki je dala na raz-
polago svojo garderobo. Čisti dobiček je na-
menjen za novi prapor Marijinega vrtca.

Ljutomer. Opozorjamo vinogradnike in viničar-
je na velevažen tretji del tečaja KZ, ki bo v ne-
deljo, 29. maja, in v ponedeljek, 30. maja. Vabi-
mo prav vse, da se teh predavanj udeleže v čim
večjem številu!

Sv. Duh v Haložah. Za našo trirazredno šolo je
razpisano mesto tretje učne moči. Šolsko poslopje
ima le dve učni sobi in eno stanovanjsko. Za
tretji razred in stanovanje bo šolski odbor najel
cerkveno hišo, ki se namenu primerno že po-
pravlja.

Sv. Trojica v Haložah. Globoka žalost se je
polastila ljudi, ko so v nedeljo pri cerkvi zvedeli
za nenadno smrt g. ministra Vesenjaka, ki je rad
prihajal v Haloze. Ni še dolgo, ko je imel pri
nas gospodarsko-političen shod, zadnjega v svo-
jem življenju. Bog mu naj zdaj povrne, kar je
storil dobrega nam Haložanom. — Bogati berač
in sezonski hlapec Anton Mohorko je bil doma
iz trojiške župnije. Star je bil šele 55 let. Sorod-
niki so veseli, da bodo toliko dedovali, saj vsota
130 do 180 tisoč dinarjev je za revne Haloze ve-
lik kapital; pač niso nikdar mislili, da bodo po
čudaškem sorodniku kdaj kaj dobili. — Šolske
sestre v Mariboru so napravile lepo belo mašno
obleko, katero so farani poklonili v dar g. žup-
niku Jazbinšku o priliki njegovega godu za
15 letnico župnikovanja. — V Kozmicah pri Bric-
lu so tatovi odnesli iz konjskega hleva več stvari.
Uzmoviči iz bližnje sosesčine so že v zaporu v
Ptuj. — Upali smo, da bo cesta Leskovec—Sv.
Trojica že letos gotova, pa kaže, da ne bo. Že

dve leti delo počiva, ker se pač nikdo ne briga
za to cesto; občinskega odbora večina ni naklo-
njena tej cesti. Nekateri posamezniki bi imeli
radi cesto mimo vogala svojih hiš; pri Walteno-
vem križu na hribu pa kaže straši nacionalna po-
last. Vsak neumen izgovor je dober, da se le delo
zavlačuje. In vendar bi Haložan rad zaslužil di-
nar, saj so meseci april—junij najhujši glede pre-
hrane. Jesti nimajo kaj ne ljudje ne živina.

Sv. Barbara v Haložah. Pred kratkim smo se
zbrali in ustanovili Vinarsko podružnico, h kateri
je takoj pristopilo 70 članov. Zanimanje za sta-
novske organizacije je veliko, kar je hvale vred-
no. — Na novo banovinsko posestvo v Haložah je
že imenovan upravnik g. Stoklas Emeran. —
Novi orožniški postajevođa g. Zabavnik Jože je
odlikovan s srebrno medaljo za vestno službo.

Makole. Kakor drugod, tako je tudi pri nas
spomladanski mrzaz napravil zelo občutno škodo,
posebno v vinogradih. Po nižjih legah je škoda
do 50 odstotkov. Vinogradniki si med seboj go-
vorimo, češ, za to leto je občinska in banovinska
trošarina na vino znižana za 50%, ker ne bomo
imeli vinskih pridelkov za prodajo niti za zame-
njavo z živili. Pač slaba tolažba! Tudi na sadju
je mrzaz napravil veliko škodo; orehi so popolno-
ma pozeblili. — Kmetom živinorejcem je pošla
skoro že vsa krma in je zadnji čas nastalo veliko
povpraševanje zanjo. Cene 35—60 par. Lansko
leto smo imeli skoraj večne poplave, zaradi tega
smo bili ravninici silno prizadeti. Mnogo krme je
odnesla voda, drugo pa je oblatila. Živina nam je
od slabe krme čez zimo silno shujšala, veliko je
je pa obolelo na metiljavosti. — Prvi maj nas je
razveselil. Vsi dnevi v aprilu so bili zelo mrzli in
hladni, maj pa je prišel toplejši. Po starodavni
slovenski krščanski navadi so naša pridna dekle-
ta za prvi maj okrasila vaše kapelice, križe in

znamenja, ki stojijo ob cestah in potih. Posebno
pozornost delajo docela prenovljene kapelice in
križi. Fantje pa so postavili ponosne visoke smre-
kove mlaje, okrašene z zastavami. Vsi pa si že-
limo, da bi nam krasni maj dal lepo in toplo
vreme, da bi mogli ugodno posejati naše spo-
mladanske posevke.

Čadram. V nedeljo, 8. maja, je bil pri nas obč-
ni zbor tukajšnje Ljudske posojilnice. Ugotovlje-
no je bilo na tem zboru po načelniku g. Ignaciju
Potočniku, da je bilo isti dan vloženih znova nad
75.000 din novih vlog. To je dokaz, da se med
ljudstvo zopet vrača zaupanje v naše denarne
zavode. Tako je prav, v medsebojnem zaupanju,
slogi in vzajemnosti je moč.

Teharje pri Celju. Veselo je zaigrala godba, za-
grineli so topiči, ko se je pomikal spreved zlato-
poročencev od doma proti Sv. Lovrencu. Jubilan-
ta sta bila Jernej in Ana Vrhovšek, p. d. Pajzer-
jeva. Oče je star 77 let, a je še trden in vesel,
mati pa ima 79 let in je dala življenje petim
otrokom, ki so vsi preskrbljeni. Bog ohrani zlato-
poročenca zdrava in čila še do biserne poroke in
do skrajnih mej človeškega življenja!

Marija Zagorje. Dne 28. in 29. maja se bo le-
tos vršil v Zagorju prvi romarski shod v letoš-
njem letu. Romarske pobožnosti v soboto in ne-
deljo bodo iste kakor vsako leto. Vsem prijate-
ljem zagorske Matere božje kličemo: na veselo
svidenje!

Radna ob Savi. Praznik Marije Pomočnice bo-
mo obhajali v nedeljo, 29. maja. Shod, procesija
s kipom Marije Pomočnice in sploh vsa cerkvena
slovesnost se bo vršila v istem redu kakor prejš-
nja leta. O zaključku je na sporedu lepa Mariji-
na igra s petjem. Marijine družbe naj po mož-
nosti pridejo tudi letos z zastavami.

Peter Rešetar rešetari

Svetnikov so se bali. Prejšnji režim JNS se je
silno bal svetnikov. Če se je kak kraj imenoval
po kakem svetniku, so hitro izmenjali ime kraja
in občini. V Slovenskih goricah imamo večino kra-
jev imenovanih na tak način, da kraj nosi ime
domačega župnega patrona. Tako je bilo tudi pri
Sv. Jakobu v Slov. goricah. JNS režim je iz tega
kraja Slovenskih goric naredil »Jakobski dol«. Z-
daj pa je občina in kraj zopet dobil nazaj staro
ime: Sv. Jakob v Slov. goricah. Dolgo sem pre-
mišljeval, zakaj neki so imeli JNSarji tako pliko
na ta svetniška imena. Vrag se boji svetih imen,
JNS je pa že tedaj slutila, da bo šla k vragu,
zato se je tudi bala svetih imen.

Nov minister. JNS tako sramežljivo napiše, da
je v naši vladi nov minister. Sram jo je, da ni
videla, kdaj so bila vrata odprta, da bi smuknila
notri. Rad bi ji povedal zgodbo o nespametnih
devicah iz sv. pisma.

Enotnost Slovencev. Od raznih strani čujem po-
sameznike, ki kličejo Slovence kot ubogo gmajno
na okup. Pa se nič bogve kaj ne sliši. Mislim, da
se do tedaj ne bo prav slišalo, dokler ne bodo
Kranjci smatrali štajerske kot svoje in štajerci
Kranjsko kot svojo. Da bi pa JRZ in JNS stvo-
rili enotnost, tega bi pa JNSarji ne prenesli. So
premalo Slovenci. Ali bi si jih upal kdo izpreobr-
niti? Potem že!

Vodja, vodja, vodja! Hrvatje se vedno prepoz-
no spomnijo, kaj je treba. Ko so spravili Mačka
na belega konja, tedaj bi Mačku morali dati temu
dogodku primerno ime. Pa niso. Šele zdaj, ko ni
več na konju, so se tega spomnili in so mu dali
ime »vodja«, da tako malo diši po fuhrerju in
duceju. Peš jih bo počasi dalje vodil. Čas gre pa
tako hitro, da bi lahko imenovali Mačka »pilot«,
pa še ne vem, če bi prišel pravočasno na cilj.

»Ljudska samopomoč« v Mariboru naznanja
svojim članom, da se bo vršil občni zbor za po-
slovno leto 1937 potom delegatov v nedeljo, dne
29. maja 1938, ob 10. uri dopoldne v lastni pa-
lači »Ljudske samopomoči« v Mariboru, Aleksan-
drova cesta 47.

855

Nov brezverec. Neguš je dosedaj veroval v Dru-
štvo narodov, sedaj pa je to vero izgubil in po-
stal brezverec, kar se Evrope tiče.

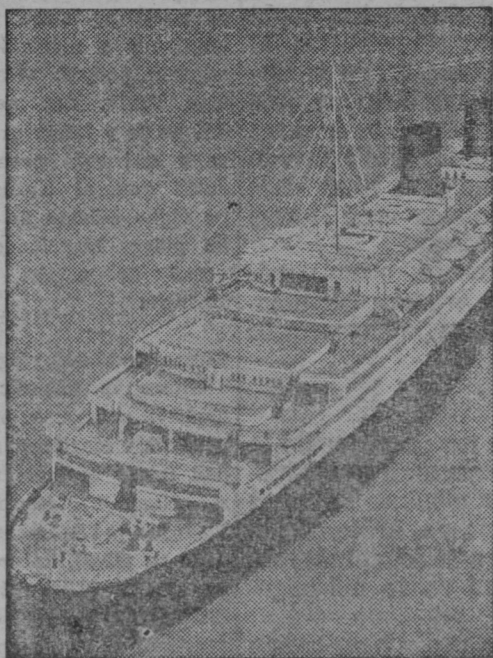
Eno pravo je na svetu: to je pravo močnega!
Meni se pa le zdi, da ni močan samo tisti, ki vpije
in se zvija pod orožjem, da je močan tudi tisti, ki
veruje v pravico! Božji mlini še stojijo in še me-
ljejo, četudi počasi.

Pšenice ni! Naenkrat pšenice ni nikjer in ven-
dar je bila lani dobra letina. Nobena država je ni-
ma, ker jo vsaka ima, pa ne pove koliko!

Draginja raste. Mesarji so podražili meso, za-
radi kmata pravijo, kar za 2 din pri 1 kg. Zdaj
bomo morali pa kmetje podražiti živino zaradi
mesarjev vsaj za 1 din pri 1 kg, da ne bi kdo me-
sarjem delal kakih očitkov!

Po Hitlerjevem obisku v Rimu bodo nosile Nemke
namesto klobuka fašistične čepice.

Slika najnovejše orjaške ameriške potniške ladje
»Kraljica Elizabeta«.

Habakuk

Reimmichlova povest podmačena — Z dovoljenjem založbe

Habakuk je ta hip prebledel, nato pa zardel kakor kuhan rak. Jezno se je zadržal na starca:

»Kaj veste o mojem očetu?«

»Ničesar, ničesar ne,« se je Luka prestrašil, »nič pravega ne vem — le to, kar mi je Cenca pravila.«

»Kaj je pravila?«

»Nič — nič — edino to — da je tvoj oče nekoga ubil in da je zaprt.«

»Torej le ni držala besede, kakor mi je obljubila!« je zarohnel Habakuk. »Povejte ji, da je grdo naradila — fej!«

Luka je zmajal z glavo in je polagoma stiščal iz sebe:

»Ni vse tako. — Tisto o tvojem očetu mi je Cenca že davno prej povedala — že pred skoraj tridesetimi leti, takrat, ko si k nam prišel. Čudil sem se ji namreč, kako to, da ti je tako dobra.«

Habakuk je starega prebadal z očmi in se še ni pomiril:

»Pozneje pa vam je vse povedala, kajne? Vse: kdo je bil moj oče in kako se je zgodilo?«

»Ni res!« je zatrjeval Luka. »Ničesar mi ni povedala; pozneje je celo vse preklicala. Ko sem jo nekoč spet izpraševal, se je zagnala vame in mi rekla, da sem neumen bik in da sem vse narobe čul. Rekla je, da ne gre za tvojega očeta, ampak za sinu očeta tvojega očeta ali za brata tvojega očeta — Bog si ga vej, jaz ne vem. Saj si še misliti ne moreš, kako zvita je Cenca in kako tolsto čuje, kadar se ji zdi.«

Tedaj se je Habakuk pomiril.

Čez nekaj časa je vprašal:

»Ali mi imate še kaj drugega od doma povedati?«

»Prav za prav nič več. Le to še bi Cenca rada vedela, kake misli kaj imaš za prihodnost.«

»Za prihodnost? Kake misli? Nobenih. Ali povejte materi, naj Maričke nikar ne drži, da bi name čakala! Ne bom se ženil, z Maričko pa prav gotovo ne. Sicer pa sem učitelj pri Svetem Juriju in bom tu ostal, razen če mi pride na misel, da bi postal duhovnik.«

»Bog ti požegnaj!« je dejal Luka slovesno. »Le nikar se ženskam ne daj v kremplje, potem bo vse dobro in boš zares gospod doma in pri delu!«

Preden se je Luka podal spat, je potegnil še krepk požirek svojega »zdravila«, potem pa je postal mehek in nežen kakor raztopljeno maslo. Ginjen je rekel:

»Habakuk, pobič moj, nič mi ne zameri in nikar me ne zábi!«

»Zábiti? Kaj mislite?« je odgovoril učitelj. »Saj na vsem svetu nimam človeka, ki bi mi bil tako blizu kakor vi.«

»Jaz pa na vsem svetu nimam človeka, ki bi ga imel rajši od tebe. Prej sem imel Maričko rajši, zdaj pa si mi ti mnogo ljubši od dekliča. Če ti morem kdaj kaj dobrega storiti, kaj ustreči, če kdaj kaj potrebuješ, pridi vedno k meni! Midva morava skup stati — na skupni fronti posebno proti ženskemu stanu.«

Ko je izcedil te besede, je šel spat. Drugo jutro se je navsezgodaj vrnil in odkoleslal proti Tržiču.

XII.

Tri tedne pozneje se je Habakuk spet enkrat peljal v Ljubljano, da bi se udeležil učiteljskega zborovanja in si nakupil to in ono. Zborovanje je bilo prav živo in Habakuk se je večkrat oglašil in povedal kako pametno, ki so jo tovariši odobrili.

Habakuku je dobro delo, ko se je srečal s tolikimi tovariši in sošolci; posebno vesel je bil svidenja z učiteljem Kraljem iz Kort. Drug drugega sta s takim veseljem pozdravila, kakor da se že celo večnost nista videla.

Najbolj živahno pa je bilo zvečer na družabnem sestanku v restavraciji. Učitelji so vzbujali spomine

na svoja študijska leta, spominjali so se raznih smešnih doživljajev, posnemali svoje profesorje, se mnogo smejali in veselo peli. Čeprav se je Habakuk spočetka branil, je moral sesti s pevci k eni mizi. Polagoma se je tudi on ves raztajal in bil židane volje, kakor že davno ne več. Ko je pozna ura ločila tovariše, mu je bilo žal, da je večer tako hitro minul.

Drugi dan je dopoldne spremljal prijatelja Kralja na postajo. Šla sta po Kolodvorski ulici in sta bila tako zatopljena v razgovor, da se za okolico nista zmenila in da sta se večkrat skoraj v koga zaletela. Habakuk se je pravkar na glas zasmejal, ker je prijatelj neko smešno zinil, pa se je v hipu zdrznil. Nasproti sta jima prihajali dve ženski, prva stara, sključena in bolehná, druga mlada, ki je starko podpirala. Bili sta v črnem, obleka pa je bila uboga.

Sveta Marija, saj to sta Milka in mati!

Habakuk je maknil klobuk z glave in je brez besede pozdravil.

Milka je prebledela, potem je zagorela, bolešno je pokimala in — šli so drug mimo drugega.

Ko je bil kakih deset korakov dalje, se je Habakuk obrnil in ozrl za dekletom. Tudi ta se je v tem hipu ozrla.

Ali se naj vrne? Ali naj ji vošči besedo?

Za božjo voljo, nikar! Beseda bi dala besedo — kaj vse bi se moglo zgoditi tu sredi ceste! Po vsem tem, kar se je zgodilo, ne sme z Milko več govoriti. Nič drugega bi ne bilo, kakor njegova sramota bi se razglasila.

»Kaj ti je kar naenkrat?« je vprašal Kralj tovariša. »Ves razburjen si.«

»Nič — nič. — Znanec sem videl, ki ... ki si nismo več,« je zajecel Habakuk.

Na postaji je bilo polno učiteljev. Tedaj se je Habakuk poslovil od prijatelja in se je vrnil v mesto.

— — — Kaj je za božjo voljo z Milko in njeno materjo? Kako prideta v Ljubljano? Ali sta tu? Kakor je videti, jima ni dobro. Morda sta celo v bedi in revščini ...

Kaj naj stori?

Nič. Saj ne more nič, če do njih ne more.

Ne, k njima ne more. Saj bi moral vse povedati, kaj je bilo, kar ju je ločilo. Če bi jima to povedal, bi izgubila Milka še zadnjo trohico spoštovanja, ki ga morda še ima do njega.

Pa vendar — če sta v potrebi, mora kaj storiti zanju.

Preudarjal je sem in tja, nazadnje pa se je odločil in šel na policijo ter vprašal, če ne stanuje neka gospa Trebnik s hčerko v Ljubljani. Povedali so mu, da res prebiva neka Terezija Trebnik, vdova po gozdarju, s svojo samsko hčerjo Milko na Šentpetrski cesti št. ... v podstrešju; priselila se je semkaj iz Maribora. V kakih razmerah ti dve živita, to bi mogel vedeti socialnopolitični urad mestne občine, ki za reveže skrbi. Na mestnem socialnem uradu je Habakuk izvedel, da živita Trebnici od čisto majhne pokojnine, ki bi že za zdravega človeka bila dvakrat prepičla, kaj šele za to ženico, ki je večidel bolna in ji je treba zdravila; mestna občina jima sicer daje nekaj podpore, ali te je s pokojninico vred komaj toliko, da jima vsaj stradati ni treba.

Ko je take reči čul, se je v Habakukovem usmiljenem srcu zganilo in vzbudila se je stara ljubezen, ki je itak nikoli ni mogel zadušiti, in je zagorela še bolj ko kdaj poprej.

Revicama mora pomagati!

Ali kako?

Dolgo je razmišljal; tedajci se mu je posvetilo in že je našel sklep. Šel je k frančiškankom, k nekdanjemu svojemu spovedniku patru Dominiku. Ta se je starega znanca, ki ga je že kot resnega, krščanskega študenta čislal, zelo razveselil in ga je jel spraševati, kako se mu kaj godi. Habakuk ni na to nič odgovoril, ampak je kar začel:

»Ljubi pater Dominik, z veliko prošnjo prihajam danes k vam. Je pa bolj sitna zadeva.«

(Dalje sledi)

Zvonik miru

Na vrhu najvišje evropske gore, na Mount Blancu, nameravajo postaviti »zvonik miru«. Iz tega zvonika naj bi vsak večer donelo uglašeno zvonjenje proti nebu. Zvonik naj bi se postavil blizu orjaškega Kristusovega kipa, ki se ga postavili pred dvema letoma v vasi Les Ouches med Chamonixom in Sv. Gervaisom. V podstavku tega Kristusovega kipa, ki je upodobljen kot knez miru, je vzdana kapelica, kamor vsako leto prihaja molit za mir stotine ljudi. Župnik, ki je pokrenil misel Kristusovega kipa, je dal pobudo tudi za zvonik ter upa, da ga bodo do letošnje jeseni že lahko dogradili. Župnik poziva francosko mladino, naj v namene tega mirovnega zvonika po vsej Franciji zbira star bakren denar, ki ni več v veljavi.

»Prvi« in »zadnji«

Po izgubljeni bitki ob Berezini je Napoleon na begu pred Rusi in njihovo zimo dne 3. decembra 1812 prenočil v Molodecznovem, v gradu grofa Opinskega. Ker pa v gradu že več let ni nihče stanoval, je bilo to prenočišče cesarju in spremstvu kaj neprijetno. Napoleon je tistih nekaj ur, preden je odrinil dalje, prebil zavzeto v kožuh na zofi, ki so je bili primaknili h kaminu. Ta soba je postala zgodovinsko važna; po Napoleonovem odhodu so našli na steni nad kaminom s svinčnikom napisan podpis: »Napoleon Prvi«. Čez nekaj dni pa je v istem gradu in v isti sobi prenočil ruski general Kutuzov, po čigar odhodu so našli poleg Napoleonovih besed še pripis: »Zadnji!«

Gitara iz 16.000 vžigalic

Gitara iz vžigalic ni napravil samo neki brezposelnik v Mariboru, ampak imajo to čudo tudi v Nemčiji. Rajmund Springer je šest mesecev delal na gitari, katero je sestavil iz 16.000 vžigalic. Tudi on je svoje delo razstavil in žanje splošno občudovanje.

Kmečka trgovina

Za poživitev lestne trgovine in industrije

Trgovina z lesom se ne razvija tako, kakor bi bilo to želeli. Zastoj je nastal v izvozu v Nemčijo in Italijo. Nemci nimajo denarja, da bi les plačevali izven kliringa, v kliringu pa prihajajo izvozniki prepočasno do kupnine. V Italiji pa je letos gradbena delavnost — privatna in državna — zelo majhna. V obeh državah se pač pozna velika izčrpanost, ker sta vse, kar sta posedovali, vrgli v oborožitev. To sedaj vpliva tudi na našo prodajo lesa. V Beogradu je bila v četrtek seja strokovnega odbora za les, katere so se udeležili tudi predstavniki slovenske lesne trgovine in industrije. Razpravljalo se je predvsem o preureditvi naših trgovskih odnosov z Nemčijo. Slovenska delegacija je predlagala nekatere spremembe. Potem se je vršila razprava o odnosih z Italijo ter se je ugotovilo izboljšanje medsebojnega kliringa, kar vzbuja upanje, da bo mogoče naš izvoz v Italijo primerno povečati. Slovenski predstavniki so poudarili potrebo pogajanj s Švico ter s prekomorskimi državami, da se dvigne izvoz našega lesa. Zahtevali so tudi znižanje prevoznine na železnici za celulozni in brusni les. Za našo pomorsko lesno industrijo pa bo važno, da se zanimamo za naš les zopet v večji meri mažarski uvozniki. Na Mažaruko je poprej Avstrija veliko izvažala, sedaj pa ta izvoz polagoma zastaja.

Živina

Mesarji po mestih dvigajo ceno mesa — samo v Mariboru so ga podražili za 2 din pri 1 kg. Temu primerno bi se morala dvigniti tudi cena goveje živine, kar pa se žal nikjer ne vidi. Cene so ostale v splošnem stare. Na zadnjih sejnih je bil položaj sledeč:

Ljubljana: voli 3.75—5.75 din, krave 2.25 do 5.25, teleta 7—8 din. — **Maribor:** debeli voli 4.50 do 5.75, poldebili 3.60—4.50, plemenski 4.75—6, biki za klanje 3.50—5 din, klavne debele krave 4—5.25, plemenske 3.50—4.50, klobasarice 2.50 do 3.50, molzne 3.75—5, breje 3.50—4.25, mlada živina 4.50—5.75, teleta 5.50—7.50 din. — **Sobota:** biki 5—6, 4—5 in 4 din, telice 5—6, 4.50—5 in 4, krave 4—4.50, 3.50 in 2.50—3, teleta 5.50—6.50 in 5—6 din. — **Št. Jurij pri Celju:** voli 5.50—6 din, 4—5, mlade krave 4—5.50, stare krave 2.25—2.75, teleta 6—6.50 din. — **Ptuj:** voli 5—6, krave 2.50 do 5.50, biki 3.75—4, junci 4—5, telice 4—5.50, teleta 6 din. — **Šmarje pri Jelšah:** voli 5.50, 4.50 in 3.50, telice 5, 4 in 3.50, krave 4, 3.50 in 2.50, teleta 6 in 5 din. — **Sevnica:** voli 6, krave 4—5, junci 5—6 din. — **Kranj:** voli 6.25, 5.50 in 5 din, telice 6, 5.25 in 4.75, krave 5.50, 4.50 in 4 din, teleta 7.50 in 7 din. — **Laško:** voli 5—5.75, 5 in 4.50—4.75 din, telice 5.50—5.75, 5 in 4.50—4.75, krave 4.25, 4 in 3—3.75 din, teleta 6 in 5.50 din.

Svinje

Dočim se opaža, da pri živini cena zaradi pomanjkanja krme tu in tam že pada, je cena svinj, zlasti plemenskih, zelo čvrsta. Na mariborskem sejmu so se prodajali mladi prašički 5—6 tednov stari po 65—100 din, 7—9 tednov po 110—130, 3—4 mesece 150—210 din, 5—7 mesecev po 300 do 390, 8—10 mesecev po 420—490, eno leto po 710—820 din, 1 kg žive teže 6.50—7.25, 1 kg mrtve teže 8.50—11.25 din. — Na sejmu v Ptuj so bili pršutarji po 7.50—8 din, debele svinje po 9, plemenske 6.75—7.50 din za 1 kg, mladi pujski 6—12 tednov stari po 65—130 din. — V Posavju so mladi pujski po 160—180 din za glavo, špeharji po 9, pršutarji po 7 din za 1 kg. — Na Gorenjskem so cene svinj visoke. Špeharji so po 10.50, pršutarji po 8—9.50 din za 1 kg. — Tudi v Prekmurju so svinje drage. Špeharji so po 8.50 do 10, pršutarji po 8—9.50 din. — V Ljubljani so mladi prašički po 120—200 din komad.

Sirove kože in volna

Goveje sirove kože so po 10—14 din, telečje po 12—15 in svinjske po 8—12 din za 1 kg. — Ovčja volna, neoprana, je po 24—26 din, oprana volna pa je po 32—36 din za 1 kg.

Konji

Trgovina s konji je prav živahna ter je za lepimi, težkimi konji precejšnje povpraševanje. Cene so bile na zadnjih sejnih sledeče: v Ptuj 1300—6500 din, žrebeta 1200—2300 din, v Ljubljani 3000—3500 din, na Gorenjskem po 5000 do 6000 din za glavo.

Vino

Zaloge našega vina so zelo majhne, zlasti v Slovenskih goricah in na Dolenjskem, dočim ga je okrog Virštana in na bizeljskem področju nekaj več. Cene so zelo čvrste ter so postale enakomerne za vso Slovenijo. Tako danes ni skoraj dobiti namiznega vina pri kmetu izpod 5 din za liter na veliko, le v virštanskem področju se še prodaja po 4.50. Splošno pa se lahko reče, da so cene namiznemu vinu od 5—6 din, boljsemu sortiranemu vinu pa od 7 do 8 din za liter. — Gorice kažejo zaenkrat zelo lepo, zelenje se s prvimi toplimi majskimi dnevi jako hitro razvija, nastavek je lep in škoda po pozebi ni tako velika, kakor se je prvotno mislilo. — Cena fruškorogskih vin (Slavonija) je naslednja: navadno črno vino 3.80 din, skadarka in rizling 4—5 din, muškati 5.20 din za liter.

Polži

Za Prekmurje, Ptujsko polje, Haloze in nekatere druge kraje je nabiranje in prodaja polžev posebno za revne sloje precejšnjega pomena. Posebno družine z velikim številom otrok, ki so za iskanje in nabiranje polžev najbolj pripravljeni, zaslužijo s tem lep denar. Središče trgovine s polži je Čakovec. Polži se izvažajo največ v Francijo, kjer jih radi jedo. V lanskim sezoni so plačevali

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Veljavnost plačila kupnine zastopniku prodajalke. R. S. K. v Solčavi. Od Kletarske družbe ste »potom njenega zastopnika« kupili vino, kupnino izročili temu zastopniku, Kmetarska družba Vas pa terja na ponovno plačilo, češ, da od navedenega zastopnika, ki da, sploh ni več njen zastopnik, ni sprejela nikakega denarja. — Ako je bil navedeni zastopnik trgovski pooblaščenec ali trg. potnik Kletarske družbe, za katero skoro gotovo veljajo določbe trgovskega zakona, tedaj velja zakonita domneva, da je bil zastopnik pooblaščen sprejeti kupnino za blago, ki ga je on prodal. Le ako je naročilnica ali faktura vsebovala kako nasprotno določbo (n. pr. da zastopnik ni upravičen k sprejemu kupnine, ali da veljajo le plačila neposredno družbi), ali ako ste na kak drug način zvedeli, da zastopnik ni upravičen k sprejemu denarja, odnosno, da ni več zastopnik družbe, tedaj bi morali kupnino še enkrat plačati, ako jo je zastopnik poveril — sicer pa ne.

Carinske in monopolne kazni; jamstvo očeta? S. Simon v J. Vaš polnoletni sin je brez Vaše vednosti šel preko meje in ob povratku prinesel s seboj zavojček avstrijskega tobaka, štiri cigarete, nov nahrbtnik in novo pletenko. Dravsko finančno ravnateljstvo ga je obsodilo na plačilo 1119 din, terja pa plačilo tudi od Vas (ker sin nima premoženja); financarji so Vam zarubili živino in že določili dražbo. — Za kazniva dejanja, ki jih zagreši polnoletni sin brez deležništva očeta, oče nikakor ne odgovarja. Predvsem bi morala tudi zoper Vas iziti kazenska odločba, zoper katero bi se mogli z uspehom pritožiti. Ako je obsojen le sin, tedaj se v izterjavo njemu naložene kazni ne sme voditi izvršba v Vašo imovino. Ako so bodisi pomotoma, bodisi namenoma zarubili Vašo imovino in prošnja pri starešini finančne kontrole na ustavitev izvršbe ne pomaga, vložite takoj izločitveno tožbo (lahko na zapisnik) pri sodišču zoper državni erar ter hkratu predlagajte takojšnjo odločitev izvršbe, odnosno prodaje zarubljenih predmetov z utemeljitvijo, da Vam preti nepopravljiva škoda.

Služba pri graničarjih. F. Hrastnik. K mejni četi se sprejemajo jugoslovanski državljani, ki so dobrega obnašanja, zdravi in za službo sposobni, ki so že odslужili svoj kadroviski rok, ki niso preko 30 let stari (ako so redovi ali kaplari) ali ne preko 35 let (ako imajo višjo šaržo) in ki se zavežejo, da bodo najmanj tri leta služili pri mejni četi. Prošnjo za sprejem morate nasloviti na poveljnika graničnih čet v Skoplju.

Podpora pri vojakih obolelemu. J. Plevčak. Vaš sin je lani nastopil vojaško službo; pri vojakih je zbolel, naker so ga začasno odpustili ter poslali domov. Doma leži bolan in potrebuje dobro hrano. Vprašate, ali in kje bi mogli dobiti kako podporo za svojega bolnega sina. — Vojaška oblast sama skrbi za bolne vojake v voja-

čakovski trgovci polže po 1—1.50 din za 1 kg, letos pa je cena zaradi padca franka nižja. Sezona se sedaj pričenja ter se je določila cena na 90 par do 1 din za 1 kg. Kupujejo pa samo polže s premerom hišice 3—3.50 cm.

Živinska krma

Zaradi neprestanega deževja in mrzle pomladi je trava v rasti zaostala, paše še ni, stare zaloge krme so že izčrpane, nova košnja pa bo slaba in tako je začela cena živinske krme močno naraščati. V enem tednu je skok cen zelo visok. Najdražje je seno na Gorenjskem, kjer imajo malo travnikov, pa je bila živina vsako leto ob tem času že na paši na planinah, sedaj pa je tam še sneg. Ponekod prodajajo seno po 125 din za sto kilogramov. Povprečno pa je v naših krajih sedaj cena za seno 70—80 din, za slamo 30—40 din.

V splošnem pa: cene poljskih pridelkov rastejo!

Naše čitatelje opozarjamo, da so cene vsem kmečkim pridelkom v porastu. Podražil se je krompir (na mariborskem trgu se prodaja merica po 9 din), podražila so se druga živila, prav bi bilo, da se podraži tudi živina, ki je sedaj tako nizka v ceni, dočim mesarji dražijo meso. Prav tako je tudi pri vinu, pri živinski krmi. Kmetje naj ne dajejo pod ceno, ker se bodo drugače z draginjo, ki je zavladovala po mestih, okoristili samo prekupčevalci in trgovci!

škkih bolnišnicah, ako smatra, da so oboleli pri vršenju službe. Ako pa smatrajo, da si je vojak nakopal bolezen po lastni veliki malomarnosti ter ga pošljejo domov, mu ne dajo nikake podpore. Kolikor vemo, ne obstoja nikak fond za podpore, kakor ga Vi želite.

Pokojnina vdove po občinskem uslužbencu. J. G. v T. Občinski uslužbenec, star 68 let, s 27 leti službe, je že devet let poročen. Žena je 20 let mlajša od njega ter jo strašijo, da v primeru smrti omenjenega moža ne bo dobila nikake pokojnine, ker je za toliko let mlajša od njega. Vprašate, da-li res zakon kaj takega določa. — O kaki taki zakoniti določbi nam ni nič znane. Žena bo pokojnino vsekakor dobila, ako ne bo morda ob času smrti moža sodno ločena od njega po svoji izključni krivdi. Izgubila pa bi pokojnino, če bi se vnovič omožila; ako bi vstopila v državno, banovinsko ali občinsko službo, dokler bo služba trajala, ali v kako drugo službo, če bodo presegali službeni prejemki trikratni iznos na njo odpadajoče pokojnine; nadalje z obsodbo radi kakega kaznivega dejanja, zaradi katerega bi tudi njen mož bil izgubil osebno pokojnino, in končno z izgubo državljanstva.

Vknjižba na dedščino. A. Koren. Delodajalec Vam že od leta 1934 dolguje 500 din; je v »nezanesljivih« razmerah in vprašate, ali se ne bi mogli zavarovati v vknjižbo na njegovo dedščino. — Ako je dolžniku dedščina že prisojena, posežete lahko po njej z rubežjo, plačilno prepovedjo tretjedolžniku in predkazom Vam v poteg; ako je zastavna pravica za to dedno terjatev kje vknjižena, lahko dosežete vknjižbo nadzastavne pravice. To vse velja, ako ste svojo terjatev že iztožili, odnosno imate že izvršilni naslov. Ako slednjega še nimate, Vam lahko dolžnik cedira del svoje dedščinske terjatve in sam dovolj vknjižbo podzastavne pravice. Izvršilni naslov lahko dosežete s sodno poravnavo ali s plačilnim poveljem, seve tudi s tožbo, o.d.n. sodbo.

Akontacije za les in zaščita. I. Rutar. Za lesnega veletrgovca ste kupovali les, pri čemur Vam je dal večji znesek »na kredit« v manjših obrokih proti podpisu kreditnega pisma in zemljiško-knjižnem zavarovanju, napisal pa je na pobotnice »a conto za les«. Vi izpolnujete vse pogoje zaščitenega kmeta, a navedeni upnik Vam zaščite ali 50% znižanja noče priznati, češ, da gre za trgovski dolg na blagu. — V predmetnem primeru nikakor ne gre za dolg, ki bi izviral iz nakupa blaga na up, ker se pod blagom razumejo le življenjske potrebščine (kakršne so človeška in živalska hrana, pohištvo, obleka), orodje in kmetijske priprave, ki se ukoriščajo samo z uporabo človeške in živalske moči. — Vam se zaenkrat ni treba brigati za dosego znižanja in plačilo, marveč počakajte na tožbo, kjer boste ugovarjali, da Vam pritiče zaščita; v tem primeru Vam mora upnik izročiti najprej novo zadolžnico, naker šele morate plačati zapadle obroke.

Železna ruda najdena. A. M. Z. v J. Na svojem posestvu ste našli rudo, o kateri domnevajo različni ljudje, da je železna ruda. Radi bi jo vnovčili, pred tem pa dognali, ali gre res za železno rudo in pod kakšnimi pogoji bi jo spravili v promet. — Pošljite vzorec najdene rude na mineraloški inštitut ljubljanskega vseučilišča, in sicer na roke g. asistenta p. Janeza Žurge. Ta bo rudo pregledal ter Vam sporočil, ali je kaj vredna ali ne. Prosite ga hkratu, naj Vam sporoči, kdo bi bil interesent za Vašo rudo.

Pomoč vajencu, obolelem po krivdi mojstra. F. Križanec. Vaš sin je bil vajenec pri nekem mojstru, s katerim je moral preko Sotle po službenih opravkih, pri čemur se je zmočil do kolen, domov prišedšemu pa je mojster naročil, naj takoj začne sekati drva, ne da bi mu prej pustil, da se preobleče in preobuje. Sin se je tako prehladil, da je moral v bolnišnico. Vprašate, kam naj se obrne za pomoč. — Niste povedali, kako pomoč želite. Ako bi radi prisilili mojstra, da nosi stroške, ki jih imate radi bolezni svojega sina, smatramo, da bi utegnili s tožbo uspeti, ako je mojster sina res takoj poslal na delo, ko je prišel premočen domov, ker je mojstrova dolžnost, da pazi tudi na zdravje vajenca; v predmetnem primeru pa je zagrešil mojster veliko malomarnost, ko ni poskrbel za to, da se ta sin vajenec preobuje in preobleče. Predvidevati je moral, da se bo utegnil prehladiti in si nakopati kako bolezen. Ako želite še kaka druga pojasnila, nam pišite.

Drevje ob meji. Alojz Korpič. Iz pletenega plotja, ki že dolga leta tvori mejo med Vašimi in sosedovimi travniki in sadonosniki, se je v teku let zaplodilo hrastje, ki Vam hkratu z akacijami, ki jih je sosed zasadil, dela velike neprimlikke pri sušenju krme, pri košnji, ter ovira rast trave in mladih sadnih dreves. — Imate le pravico posekati vse veje, ki segajo v Vaš zračni prostor ter izrjaviti korenine v Vaši zemlji (seve tudi drevo, ako stoji na Vašem zemljišču in Vam ne prija; opozarjamo Vas, da so vsa na Vašem svetu stoječa drevesa Vaša last, čeprav jih je zasadil sosed, ali kdo drugi); v kolikor Vam delajo drevesa, stoječa na sosedovem svetu, senco, ne morete zoper to ničesar ukreniti — vsaj ne brez dogovora s sosedom.

Izterjava dolga — strah pred zaščito. K. A. v S. p. O. Ako Vašemu dolžniku zaščita ne pritiče, lahko iztožite vso glavnično terjatev in vse dogovorjene 5% obresti, ako jih je res po preteku triletna zastaralnost dobe priznal in obljubil plačati, ker se je s tem odpovedal ugovoru zastaranja. Ako pa dolžniku zaščita pritiče (ako so ob času nastanka dolga in 26. septembra 1936 njegovi obdavčeni dohodki izvirali pretežno iz kmetijstva — izjem in detajlov ne bomo ponavljali — in ni v boljšem gnotnem položaju nego Vi), smete zahtevati le polovico glavnice in dogovorjenih

obresti do 19. aprila 1932 po stanju z dne 20. aprila 1932, nadalje v celoti 5% obresti od 20. aprila 1932 do 23. novembra 1933, 1% obresti od 24. novembra 1933 do 26. septembra 1936, od tega dne naprej 3% obresti — a v 12 letnih obrokih! Predvsem morate sestaviti zadevni obračun ter ga z novo obveznico izročiti dolžniku — eventualno potom pristojne občine. Sele po podpisu nove obveznice od strani dolžnika (ako ne bi hotel podpisati pri občini, morate stvar spraviti pred sodišče — nesporni oddelek) je dolžnik dolžan plačati dotlej zapadle obroke (prvi je zapadel v plačilo 15. novembra 1936, drugi 15. novembra 1937). Ako jih ne bi plačal po preteku danega mu 15 dnevnega dodatnega roka, ga zamorete tožiti pred pravnim sodiščem na plačilo celotnega ostanka (vseh, torej eventualnih -2 obrokov).

Potrebna šolska izobrazba občinskega tajnika. Zadrugar. Od 1. januarja 1937 se smejo za občinske tajnike postaviti v mestnih, tržkih, zdraviliških in takih občinah, ki imajo 3000 ali več prebivalcev, le osebe, ki imajo vsaj popolno srednjo ali tej enako strokovno šolo z zaključnim izpitom, tri leta pripravljalske službe ter dovršeni tečaj iz § 91 zakona o občinah. V podeželskih občinah, ki imajo do 5000 prebivalcev in kojih davčna osnova ne presega 150.000 din letno, ter v ostalih, prej ne navedenih občinah, se smejo postaviti osebe, ki imajo vsaj štiri razrede srednje ali njej enake strokovne šole, tri leta pripravljalske službe ter dovršeni tečaj iz § 91 zakona o občinah. — Zahtevano kvalifikacijo lahko spregleda ban s svojo odločbo, vendar jo pa izda samo takim občinskim uslužbencem, ki so že vsaj pet let odlično vršili službo občinskega tajnika.

Organist in prodaja zbranega vina. Š. A. v S. Pri zbirci ste dobili večjo količino vina in vprašate, pod katerimi pogoji ga smete prodajati. Doslej ste ga prodajali brez kake omejitve na golo prijavo, slišali pa ste, da baje taka prodaja ni več dovoljena. — Ker ne gre za vino lastnega pridelka, ga Vi sploh ne bi smeli prodajati, ne v količinah nad pet litrov in ne glede na to, ali plačate trošarino ali ne. Ako bi finančna oblast zvedela za to prodajo, bi Vas kaznovala. Seve morate na vsak način, ako vino prodajate, plačati banovinsko in občinsko trošarino, ker bi sicer dobili še posebno kazen radi neplačanja trošarine. Banovinska trošarina znaša 1 din; koliko znaša občinska, pa povprašajte pri Vaši občini.

Državna služba. J. Kramberger. Imate sina, ki bi ga radi spravili v katerokoli državno službo. Kam in kako se delajo prošnje za posamezne službe, smo na tem mestu že večkrat pisali in o priliki še bomo. Kje in kdaj bo prošnja uspešna, Vam pa žal ne moremo povedati. V kolikor bi sin dobil rad službo pri pošti, mu utegne dejstvo, da je bil pri vojaki nadzornik telefonske divizije centrale, vsekakor koristiti.

Vreče z dečki so obesili oslom na sedla. Zaman je bil ves jok. Če se je kateri le preveč cemeril, ga je stari Turek, ki je korakal ob strani, oplazil s svojo brezovko. Matjažku se je stiskalo srce, ko se je poslovil od prelepih domačih krajev.

Čez dolgo vrsto dni so prišli globoko v turško deželo. Po golih brdih so samevale umazane vasi z razdrapanimi kočami. Cerkev nobene. Mesto belih stolpov so štrleli v nebo šilasti minareti turških molilnic. Po cestah so se klatili lačni psi in karavano besno oblajali. Gonjači so se jih komaj otepali, da niso popadli živine in dečkov. (Dalje prihodnjič)

Našim malčkom

Matjažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

Ko so kmetje-stražarji opazili bežečo turško vojsko, so se veselo oddahnili. Tudi vsi ostali so se z novim upanjem in novo vnemo vrnili v razdejane vasi, popra-

19 vili koč, znova pozidali oskrunjeno in razdejano cerkev in znova zorali poteptana polja.

Turki so naglo zbežali. Pustili so za seboj le prazno taborišče. Ves plen, ki so ga bili naropali, so že prej odpravili v svoje dežele, na jug.

S premogom v pekel

Dva Prekmurca sta potovala v Ameriko. Na vožnji po morju eden umre in — kakor je navada — so ga potopili v morje. Ker pa za obtežitev ni bilo pri rokri primerne železe, so privezali na mrljica kos premoga. Ko je drugi Prekmurec to videl, si je rekel:

»Revež! Da boš prišel v pekel, to sem vedel; ampak da boš moral premog kar s seboj prine-
sti...«

Skrivalnica

Kam je izginil stanovalec?

Din. **40.000,-**
denarnih NAGRAD

**H kateri točki navodila o uporabi
Radiona spada posamezna slika?**

Navodilo za pranje z Radionom, ki je tiskano na hrbtni strani vsakega zavitka, ima 6 točk. Potrebno je, da točno doženete, katere točke Radion navodila predstavljajo te slike. Vzemite v roko zavitek Radiona in prečitajte pazljivo vsako točko navodila, pa ga primerjajte s temi slikami. Nato vnesite v prazne kroge na teh slikah številko tiste točke, ki po Vašem mnenju spada k posameznim slikam. Napišete v spodnjem desnem kotu tega oglasa čitljivo Vaše ime in natančen naslov. Izrežite cel oglas in ga pošljite kot tiskovino v odprti kuverti frankirano s 25 para brez vsakega drugega obvestila na: Jugoslavensko d. d. Schicht-Lever, oddelek reklama, Osijek.

POZOR: Poslednji rok za vpošiljatev je 31. maj!

1. nagrada	Din. 10.000.-
2. nagrada	„ 5.000.-
3. nagrada	„ 3.000.-
4. nagrada	„ 2.000.-
200 nagrad po	„ 100.-

Skupaj Din. 40.000.- za pravilno rešitev!

Ugođovitev pravilnosti rešitev, žrebanje in delitev dobitkov izvrši posebna, ocenjevalna komisija, katere člani so:

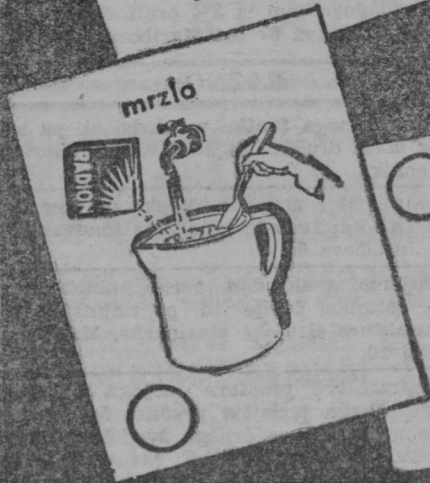
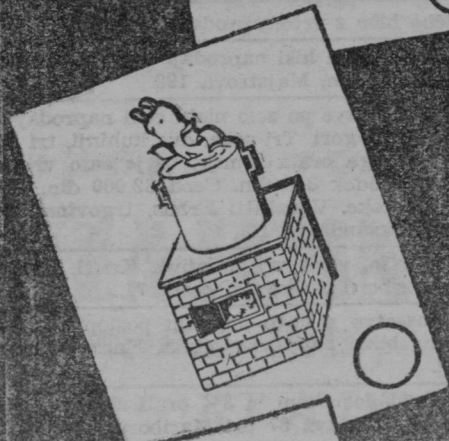
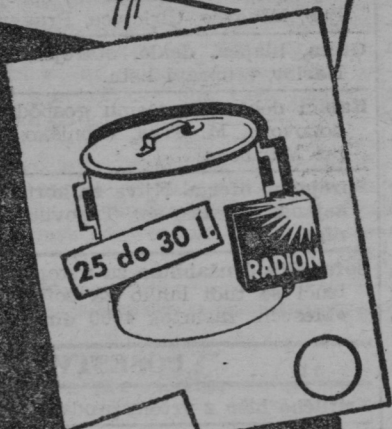
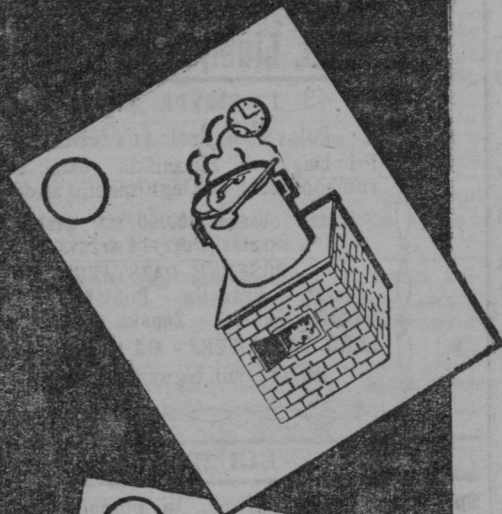
Dr. Mato Perić, kr. javni notar
Kamilo Krvarić, direktor „Hrvatskega lista“
Inž. Ante Safner, direktor Jugosl. d. d. Schicht-Lever
Dragan Gregurović, šef reklame Jugosl. d. d. Schicht-Lever

Glavni dobitniki bodo objavljeni 19. junija.

Navodilo o uporabi obeja pri nagradnem tekmovanju dobiček, točna izpolnitev istega pa prinaša uspeh pri pranju perila!

RADION

pere sam - pere prizanesljivo

Ime in priimek:

Kraj:

Ulica in številka:

Banovina:

Poslednje vesti

Politične novice

Angleška vlada preosnovana. Chamberlainova angleška vlada je 16. maja preosnovana. Letalski minister je postal lord in zato je prevzel to ministrstvo zdravstveni minister Kingsley Wood. Na njegovo mesto je prišel dosedanj minister za škotsko Elliot. Odstopil je še kolonialni minister Ormsby Gore, njegovo mesto je pa prevzel minister za dominione M. Macdonald.

Velik uspeh Japoncev. Japonci so dosegli važen uspeh na kitajskem bojišču. Japonska armada, ki je prodrla od Pekinga in Tiencina, se je združila z armado, ki je bila zavzela Nanking in je prodrla proti severu ob železnici od Pukova do Hsičova. Kitajska vojska se umika proti zapadu in bo morala zavzeti novo bojno črto.

Domače novice

Slovesno odkritje spomenika kralju Aleksandru pri Sv. Juriju ob Ščavnici. V nedeljo so slovesno odkrili pred šolo pri Sv. Juriju ob Ščavnici kip kralju Aleksandru. Slovesnosti je prisostvovalo 7000 ljudi in 14 praporov.

Spodnja Savinjska dolina dobila elektriko. V nedeljo je prvič zagorela elektrika banovinskih elektrarn po 20 km dolgem vodu pod napetostjo 20.000 voltov od Topole mimo Gomilkega, Kapele in Prekopa do Vranskega. Elektrificirane so občine: Braslovče, Gomilsko, Sv. Jurij ob Taboru, št. Pavel pri Preboldu in Vransko. Slovesnemu trenutku priključitve omenjenih občin na Kranjske elektrarne je prisostvoval poleg ljudskih množic in domačih županov ban dr. Marko Natlačen, celjski župan, okrajni načelnik in razne druge odlične osebnosti iz Celja in Ljubljane.

Usodepolno trčenje. V Celju je zadel zadnji ponedeljek popoldne Ladislav Furlan, trgovski pomočnik iz Celja, v tovorni avto, last Pečnika iz Ptuja. Nezvestnega Furlana so oddali v celjsko bolnišnico.

Pri padcu s kolesa mu počila lobanja. Na strmem klanecu pred Kamnico pri Mariboru sta trčila zadnjo nedeljo popoldne kolesarja 27 letni Peter Tonkovič iz Maribora in trgovski pomočnik Mirko Curk iz Kamnice. Sunek je vrgel oba kolesarja s koles in je priletel Curk tako nesrečno na cesto, da mu je počila lobanja.

Požari. V nedeljo je uničil ogenj en hektar mladega gozda med Vrhom na Pohorju in Radvanjem pri Mariboru. — Isti dan se je vnel tudi gozd posestnika Krajnerja v Hrastju na Pohorju. Ogenj je uničil tričetrt hektara mladega gozda. — V Zamušanjih je vsled neprevidnosti lastnice zgorelo staro in s slamo krito poslopje posestnice Marije Cof iz Gorišnice pri Veliki Nedelji. — V Podovi pri Račah je pogorelo gospodarsko poslopje posestnice Marije Dolenc. V tem primeru gre za požig.

Če niste še bili na morju, romajte o Binkoštih k Mariji na Trsat in doživeli boste prijeten izlet z ladjo po morju na prekrasni otok Rab. Nekaj nepopisno lepega je tak romarski izlet, poln zanimivih doživetij, ki razveseljujejo srce, dvigajo duha, da se človek čuti vsaj nekaj dni sproščenejši, zadovoljnejši. Vse življenje se boste radi spominjali veselih dni pri Mariji na Trsatu in še vedno boste radi pohiteli v zanimive kraje ob morju vsaj v duhu! Ne zamudite ugodne prilike, sedaj ko je voznina za vožnjo s posebnim vlakom in s posebno ladjo znižana od 190 na 165 din! Do posebne vlaka pa je polovična voznina. Vedite, da, če bi sami potovali brez organizacije, bi znašali stroški nad 350 din. Skupni izlet na ta najlepši otok Dalmacije pa je za trsatsko romanje samo še letos. Kdor se želi še pridružiti romarjem, naj pošlje do 25. maja 165 din »Družini božjega sveta« v Ljubljani, Sv. Petra nasip 17, na kar bo prejel romarsko izkaznico, točen vozni red in druga navodila.

Spomladanski velesejem v Ljubljani od 4. do 13. junija bo že 43. razstavna prireditev v Ljubljani. To pomeni 18 let razstavnotehničnega dela v službi gospodarskega in kulturnega napredka našega naroda. Splošni del velesejma bo obsegal vse panoge industrijske in obrtniške proizvodnje. Pohoštvo bo tvorilo posebno razstavo. Vsak naj uredi svoje poslovno potovanje v Ljubljano tako, da bo to potovanje zvežal z ogledom velesejma, saj bo mogel že na velesejmu samem rešiti velik del svojih poslovnih zadev, kot je nakup blaga, oddaja naročil itd. Na železnici ima vsakdo brezplačen povratek, če si pri odhodu na odhodni postaji poleg cele vozne karte nabavi še rumeno železniško izkaznico za 2 din in

si preskrbi potrdilo o obisku velesejma, ki ga bo dobil na velesejmski blagajni. Potovanje v Ljubljano od 30. maja do 13. junija, povratek od 4. do 18. junija.

Društvene vesti

Št. II pri Velenju. Na Vnebohodu, 26. maja, priredi Prosvetno društvo krasno igro v petih slikah »Stari in mladi« ali »Ponarejevalci«. Pred igro petje. Sodeluje godba iz Velenja. Vsi prijatelji poštene zabave vljudno vabljeni!

Sv. Ana v Slov. goricah. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, 22. maja, ob treh popoldne v prosvetnem domu izredno lepo igro »Črna žena«. Naj ne bo nikogar, da bi si te igre proti mali vstopnini ne ogledal. Prijatelji, pridite!

Sv. Jurij ob juž. žel. Na binkoštni ponedeljek vsi na prosvetni tabor in na nastop celjskega okrožja fantovskih odsekov v Sv. Jurij ob juž. žel. Za pokrovitelja je naprošen g. minister dr. Anton Korošec, povabljeni sta tudi gg. ministri dr. Miha Krek in ban dr. Marko Natlačen.

Naši rajni

Sv. Ana v Slov. goricah. V četrtek, 12. maja, je po dolgi mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal v Studencih pri Mariboru v 93. letu starosti najstarejši župljan naše župnije Mažir Jožef, prevzitar, doma iz Kremberga. Z Mažirjem je legel v grob eden izmed najzaslužnejših župljanov. Ob krasni majski naravi v romantični lepoti je šla njegova duša, previdena s sv. zakramenti, po zasluženem plačilo k Bogu v drugo življenje. Življenjska pot pokojnika je bila skozi vso dolgo dobo trnjeva, polna bridkih preizkušenj in težav. V svojem zglednem zakonu, ki ga je preživel do smrti svoje žene nad 50 let, je vzgojil dva sinova, Martina in Franca, in hčer Julijano. Sin Franc je postal duhovnik, ki že nad 30 let vrši dušnopastirsko službo v Ameriki. V skromnem življenju pokojnega očeta ga je sin-duhovnik skozi dolga leta podpiral v onemoglosti za ohranitev skupnega doma. Mažir je bil skozi vso dobo svojega življenja marljiv v svojem poklicu in globoko veren mož, ki je pogostoma pristopal k sv. zakramentom. Bil je tudi vseskozi zaveden narodnjak, ki se ni sramoval svojega prepričanja javno pokazati. Vsem otrokom, predvsem pa sinu Francu, duhovniku v daljni tujini, izrekamo ob bridki izgubi zglednega očeta in vzgojitelja naše najgloblje sožalje! Nepozabnemu vzornemu možu, ki je posvečal vse življenje dobri stvari, ohranimo trajen spomin! Večna luč naj mu sveti!

Sv. Križ pri Ljutomeru. V naši župniji smrt letos neusmiljeno kosi. V vsem je pokosila že 25 oseb. Med temi tudi gospodinja v našem župnišču, Jožefo Herbst, ki je celih 31 let zvesto služila našemu g. župniku. Dne 16. maja smo jo v spremstvu šestih gg. duhovnikov in številnih vernikov, posebno belo oblečenih deklet, spremili k zadnjemu počitku. Bodi ji Gospod plačnik za vso zvestobo v službi, naj počiva v miru!

Tokačevo pri Bogaški Slatini. Po dve in pol leta trajajoči bolezni — neusmiljeni jetiki — je s tolažili sv. vere preminula vdova Matilda Stojšek, roj. Gobec v 46. letu starosti. Leta 1924 je ovdovela in mož ji je zapustil dva sina. Bila je poštna, krščanska vdova. Bog ji daj uživati sveti raj! Zalučajima sinovoma in sorodnikom naše sožalje!

Dopisi

Ptujska gora. Prostovoljna gasilnica četa priredi na binkoštno nedeljo ob 14 na Ptujski gori veliko tombolo. Čisti dobiček je namenjen za plačilo že naročene motorne brizgalne.

Planina pri Sevnici. Letošnji marec se nam je zamenjal za maj. Takrat je bilo bolj lepo in toplo vreme, kakor v začetku maja. Bilo je še prezgodaj sejati koruze in saditi krompir. V začetku maja je bilo deževno vreme, da smo težko delali. Imamo hribovite njive, na nekaterih krajih so cele brazde kakor špeh. Brana brazde malo popraska, če jih z motiko kopljemo, se pa ne zdobijo. Kolikor zemlje odsekamo, tak kos ostane. Do Pankracija še nismo vsejali koruze in vsadili krompirja. Bog daj, da bi bilo toplo, da bi rastle trava, ker bo vsem krme za živino zmanjkalo. — Cerkev sv. Marije popravljamo in snažimo zunaj in notraj. Zidana in posvečena je bila leta 1452. Sedaj je dobil zvonik »nov klub«. Imamo tudi slikarja v cerkvi. Zadnjikrat je bila cerkev slikana leta 1890.

Od 4. do 13. junija
1933.

XVIII. Ljubljanski velesejem

43. razstavna prireditev

Polovična voznina na železnici.

Pri blagajnah železniških postaj kupite rumeno železniško legitimacijo za din 2.-

Sejmišče obsega 40.000 m², preko 600 razstavljalcev 14 držav.

POSEBNE RAZSTAVE:

„Cesta“ - Francija - Pohoštvo - Avtomobili - Tekstil - Ženska domača obrt.

LEPO ZABAVIŠČE. - Od 10. - 12. junija:

III. državni trgovski kongres

SLUŽBE:

Sprejem takoj vajenca in pomočnika. Slana, krojaški mojster, Sv. Tomaž pri Ormožu. 860

Učenca sprejme trgovec z mešanim blagom Franjo Pavko, Kozje. Stanovanje in hrana v hiši. Pismeni ponudbi je priložiti sliko. 857

Vajenca za kolarsko obrt sprejme kolarstvo Krabanja Slavko, Maribor, Aleksandrova 19. 863

Sodarskega vajenca z dobrim šolskim spričevalom sprejme Pavel Ledinek, sodar, Maribor, Gozdna ulica. 848

Čevlarskega vajenca takoj sprejme Modic, čevljar, Mihovec, Cirkovce, Pragersko. 850

Ofera, hlapca, deklo, starejše, sprejem takoj. Naslov v upravi lista. 843

Rabim deklo k malemu gospodarstvu. Plača po dogovoru. M. Fras, Ribniško selo 7, Krčevina pri Mariboru. 837

Sprejem offerja. Njiva za koruzo in krompir obsejana. Vpraša se: Trgovina Eisenhut, Jarenina. 851

Sofer išče družabnika za avtoprevoz z 20.000 din izuči se tudi lahko za soferja. Ponudbe podi »Mesečni zaslužek 4000 din — 858«.

POSESTVA:

Pritlično hišo z vrtom prodam. Pekre št. 2 854

Dve novo zidani hiši naprodaj. Vpraša se: Donik Rupert, Tezno, Majstrova 199. 841

Zaradi preselitve po zelo nizki ceni naprodaj hiša na Ptujski gori. Tri sobe, dve kuhinji, tri kleti, okrog enega orala zemlje, to je sam vrt. Mesečni dohodek 340 din. Cena 32.000 din, 10.000 din hipoteke. Vprašati: Erbus, trgovina, Maribor, Aleksandrova 16. 834

Prodajam hišo, velik vrt in njivo. Kristl, Pobrežje pri Mariboru, Zrkovska cesta 71. 833

Lepo posestvo z novo zidanim poslopjem, devet oralov, blizu Ptuj, se prodaj. Knez, Zg. Breg, Ptuj. 849

Hiša s sadonosnikom in 3½ orali zemlje na prodaj. Sv. Miklavž 67 pri Mariboru. 856

RAZNO:

Dam dovetletnega fantka v oskrbo ali pa za pastirja dobri družini. Zajsek Ivana, Jablovec 18, Podlehnik. 832

Pohoštvo: spalne sobe, kuhinjske opreme, stolce vseh vrst kupite najceneje pri »Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6. 782

Odprodajamo vsak dan perilo, obleka, delovno, svilo, ostanke, čevlje itd. po najnižjih cenah. Manufaktura Grajske starinarne, Maribor, Veitinska 10. 861

Radi izpraznitve prostora mojega nekdanjega kamnoseškega podejtja prodam še vse ostale nagrobne kamne iz črnega švedskega granita, Carrara-marmorja itd. za vsako le količino sprejemljivo ceno. J. F. Peyer, Maribor, Kersnikova ulica 7. 861

RAZNO:

Birmanska darila: ure, zlatnina, srebrnina. Pismo Alohja, urar, Ptuj, pri pošti. 830

Za birmo pletene jopice, rute, nogavice iz lastne pletarne, venčke vam nudi najcenejše »Lana«, Maribor, samo Glavni trg 24. 749

MOSTIN moštna esenca za izdelovanje zdrave in jako dobre domače pijače. Steklenica za 150 litrov 20 din. Razpošiljamo tudi po pošti. Drogerija Kanc, Maribor. 493

Tri mesece staro deklico dam za svojo. Naslov v upravi. 839

Kupim hranilno knjižico do 80.000 din katerekoli hranilnice, tudi podeželske. Naslov na upravo Slov. gospodarja pod »Ugodno 853«.

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovice, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

Moštna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 595

Spomlad! Leto! — Ostanki iz mariborskih tekstilnih tovarn, prístnobarvni, brez napak, noben kos izpod 2 m, in sicer: Paket »Serija H« z vsebino 16—21 m prima oxfordov, cefirjev, touringov in frenžef za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z vsebino 16—21 m pralnega blaga za ženske obleke in dečle, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa in polsvila za bluze in obleke v izbrani lepi sestavi. Paket serija H in M pošiljam tudi mešano, torej vsakega pol. Vsak paket poštnine prosto samo 130 din. Paket »Serija Z« z vsebino 3—3,20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum, oziroma plašč, in sicer: Z/1—130.—, Z/2—160.— in Z/3—250.— din zadnji dober kamgarn, isti v modri in črni barvi 275.— din. Cela podloga za moško obleko po kakovosti din 80.—, 100.— in 120.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Trgovcem popust! Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago, zato pišite še danes na razpošiljalnico »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Pri dveh ali več paketih primeren popust. 653

2500 din potrebujete, da zaslužite 1000 dinarjev mesečno doma. — Dopise: »Anon«, Maribor, Orožnova 6. Priložite znamko! 731

Mostin za napravljanje izvrstne domače pijače. Steklenica po 20 dinarjev. Drogerija I. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 548

Svile, volne, klobuki, čepice, kravate, srajce, kamgarni, hlačevina, ševijoti, svilene rute, svile za predpasnike najcenejše edino pri Lah Ivanu, Sv. Lenart pri Veliki Nedelji, podružnica Osluševci.

Pozor! Pozor!

Za tečenje presvetega Rešnjega Telesa je izšel nov molitvenik

„Pridite, molimo!“

ki obsega poleg običajnih molitev tudi šest molitvenih ur za skupne molitvene ure. Zelo priročna knjiga stane samo Din 16.— z rdečo obrezo in Din 20.— s slato obrezo.

Knjiga se naroča pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Lepo vinsko trsje in korenjake še dobite po nizki ceni v trsnici Čeh, Sv. Boifank v Slovenskih goricah. 763

Mlatilnico s tresalkami, skoraj nova, poceni prodam. Mihael Ivanuš, šalovci, p. Središče. 838

Hranilnica in posojilnica v Slivnici pri Mariboru, r. z. z n. z., objavlja, da se na dan Vnebohoda, dne 26. maja 1938, vrši 30. redni občni zbor ob osmi uri v Slivnici h. št. 8. Poročilo načelstva, nadzorstva, tajništva za upravno leto 1937. 842

NAVEGIA DOMAGATRGOVSKAHISA VUGOSLAVIJA

iz OKSFORDA močno in dobro izdelane

iz BELEGA PLATNA brez ovratnika

17 24

Srajce iz lastne tovarene

iz FRENZA, trajne modne barve

26 31

iz TURINGA močne, športni vzorci

iz FINEGA POPLINA moderne barve in vzorci

38 40

TRIKO SRAJCE različnih modnih barv

Sternecki CELJE 24

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

Trgovci — sejmarji!

molitvenike, rožne vence, križe, svečnike, slike itd. po zelo znižanih cenam vam nudi

TISKARNA SV. CIRILA,
Maribor, Kralja Petra trg 6.
Zahtevajte cenik!

VSAK PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR ZAVARUJE

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE LE PRI

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Klobuke
najnovejše fasone,
moške à din 42.-, 45.-
i.t.d. otroške od din
24.- naprej.

Obleke
moške in otroške, pe-
rilo, kravate, nogavice
i.t.d. kupite najugod-
419 neje pri
JAKOB LAH
Maribor, Glavni trg 2

Vulkan kose

jamčeno najboljše, brusne kamne, srpe, škroplilnice za vinograde ter vse poljedel-sko orodje, kakor motike, lopate, cement, apno, storjo, traverze dobite po najnižjih cenah v trgovini železnine

Alfonz Meuz

Maribor, pri frančiškanski cerkvi. 812

NAJCENEJŠI NAKUP

otroških, moških in ženskih nogavic, pletenin, moškega in ženskega perila, šiviljskih potrebščin ter tudi vencev in pajčolanov za birmo nudi

„LIA“

MARIBOR, ALEKSANDROVA UL. 19.
Velika izbira! 809 Najnižje cene!

Za mesec junij

vam nudimo sledeče kipe:

Srce Jezusovo					
cm	20	30	32	35	40
Din	20.- 65.-	35.- 37.-	40.- 48.-	55.-	
cm	40 45 55 65 90		100		
Din	65.- 75.- 100.- 300.- 310.- 1720.-		2150.-		
Srce Jezusovo z razpetimi rokami					
cm	22	25	30	40	
Din	55.- 80.- 100.- 90.- 130.- 120.- 280.-				

Pri naročilu napišite velikost in ceno. — Pripo-ročamo se za naročila!

Tiskarna sv. Cirila
Maribor - Ptuj.

Za sv. birmo — spominki!

Botrice in botri, napravite veselje svojim varovancem za sv. birmo in jim kupite lep molitvenik in rožni venec!

Cena molitvenikov

Angelček: rdeča obreza 5 din*, zlata 8 din, vatrano 11 din, usnje 20 din, beli košče-ni 10 din*, 13 din, rjavi koščeni 10 in 13 din, beli biserni 23 din

Sveta pomlad: rdeča obreza 6 din, zlata 10 din*, vatrano 12 din, usnje 27 din, beli koščeni 12, 16* in 20 din, rjavi koščeni 12, 16* in 20 din, beli biserni 27 din

Življenje mojega življenja: rdeča obreza 8 din*, zlata 13 din*, vatrano 20 din, usnje 30 din, beli koščeni 16, 20 in 27 din, rjavi koščeni 16*, 20* in 27 din, beli bi-serni 32 din

Roža Marija: rdeča obreza 10 din, zlata 14 din, vatrano 20 din, usnje 30 din, beli koščeni 16, 20 in 27 din, rjavi koščeni 16, 20 in 27 din

Pri Jezusu: rdeča obreza 9 in 10 din, zlata 14 din, bela 26 din, usnje 44 din

Ključek nebeški: rdeča obreza 9 din*, zla-ta 12 din*

Za Jezusom: vatrano 18 din

Rajski glasovi: rdeča obreza 10 din, zlata 14 din, vatrano 20 din

Večno življenje: rdeča obreza 20 din, zlata 26 in 36 din, usnje 56 din

Moj tovariš: rdeča obreza 16 din, zlata 20 din

Prijatelj: rdeča obreza 16 din, zlata 20 din

Prijatelj otroški: broš. 2 din, rdeča obreza 5.50 in 7 din

Cerkvena ljudska pesmarica: broš. 3 din
Venec sv. pesmi: broš. 6 din, rdeča obreza 8 in 15 din

Z * zaznamovani molitveniki imajo na-pis: »Spomin na sv. birmo.«

Cena rožnih vencev

Atlas beli: 2.50, 3.—, 3.50, 4.—, 4.50, 5.— in 5.50 din

Atlas roza: 2.50, 3.— in 4.— din

Rokailles beli: 2.50, 3.— in 4.— din

Rokailles modri: 3.— in 4.— din

Rokailles oranžni: 3.— in 4.— din

Opal beli: 3.—, 3.50, 4.—, 5.— in 6.— din

Opal modri: 4.— din

Biserni imitirani: 4.—, 5.—, 6.50, 8.—, 12.— in 14.— din

Marmor: 5.— in 6.— din

Leseni črni: 4.—, 5.—, 5.50, 6.— in 7.— din

Leseni rjavi: 5.—, 6.— in 7.— din

Črni fini (Kokos): 13.—, 14.—, 16.—, 26.— in 28.— din

Biserni beli: 15.—, 20.—, 23.—, 26.—, 30.—, 32.—, 36.— in 40.— din

Rožni venci v alpaca škatlicah: 20.—, 23.—, 30.— in 38.— din

Samo alpaca škatlice: 7.—, 9.— in 11.— dinarjev

Kupujte v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj!

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov,
3% obveznice, bone, delnice itd.

Valute (tuji denar) vseh držav — kupimo
tako in plačamo najbolje 56

Bančno Kom. zavod
Maribor, Aleksandrova cesta 40

Prodaja srečk drž. razredne loterije

Ugoden nakup

manufakture za birmanke (ce) pri Trpinu
v Mariboru, Vetrinjska ulica 15. 563

Vse vrste šampiljk

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike
naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor
in Ptuj.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici
Gosposka ulica 23 v Mariboru Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri. Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—